Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
YVES BOT
esitatud 7. juulil 2016[1]

Kohtuasi C-449/14 P

DTS Distribuidora de Televisión Digital, SA
versus

Euroopa Komisjon

Apellatsioonkaebus — Riigiabi — RTVE abikava — Olemasoleva abikava muutmine — Raadioringhäälingu- ja telekommunikatsiooniettevõtjatele kehtestatud maksumeetmed, mis kujutavad endast abi uut rahastamise viisi — Vajaliku sihtotstarvet määrava seose olemasolu maksumeetme ja abi vahel — Maksutulu otsest mõju abi suurusele käsitleva kriteeriumi ulatus — Komisjoni otsus tunnistada uus rahastamissüsteem siseturuga kokkusobivaks — Otsuse seaduslikkuse vaidlustamine — Tühistamishagi rahuldamata jätmine Üldkohtu poolt

I. **Sissejuhatus**

1. Käesoleva kohtuasja aluseks on komisjoni otsus 2011/1/EL,[2] millega komisjon tunnistas siseturuga kokkusobivaks Hispaania riigiabi Corporación de Radio y Televisión Española, SA-le (edaspidi „RTVE“), mis on Hispaania avalik-õiguslik raadio- ja teleringhäälinguorganisatsioon ning mida rahastatakse osaliselt televisooni- ja telekommunikatsioonioperaatoritele kehtestatud maksust.

2. DTS Distribuidora de Televisión Digital, SA[3] palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 11. juuli 2014. aasta otsuse DTS Distribuidora de Televisión Digital *vs*. komisjon,[4] milles Üldkohus jättis rahuldamata DTSi hagi vaidlusaluse otsuse tühistamiseks.

3. Telefónica de España, SA ja Telefónica Móviles España, SA[5] esitasid vastuapellatsioonkaebuse, milles nad paluvad samuti selle kohtuotsuse tühistamist.

4. Käesolev kohtuasi annab Euroopa Kohtule võimaluse selgitada niisuguste kriteeriumide ulatust, mis peavad võimaldama hinnata, millisel määral on maksumeetmed riigiabi rahastamise viis, mistõttu moodustavad need selle abi lahutamatu osa ja neist tuleb seetõttu Euroopa Komisjoni teavitada. See analüüs eeldab, et tõendatakse „kohustusliku sihtotstarvet määrava seose“ olemasolu nende meetmete ja kõnealuse abikava vahel. See on sellise sihtotstarvet määrava seose olemasolu maksude – mida tasuvad televisooni- ja telekommunikatsioonioperaatorid, nagu DTS ja Telefónica – ja RTVE-le antava abi vahel, mille üle pooled käesoleval juhul vaidlevad.

1 — Algkeel: prantsuse.

2 — 20. juuli 2010. aasta otsus riigiabi kava C 38/09 (ex NN 58/09) kohta, mida Hispaania kavatseb rakendada ettevõtja Corporación de Radio y Televisión Española suhtes (RTVE) (ELT 2011, L 1, lk 9; edaspidi „vaidlusalune otsus“).

3 — Edaspidi „DTS“.

4 — T-533/10, EU:T:2014:629, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“.

5 — Edaspidi koos „Telefónica“.

5. Kuna komisjon nimelt tuvastas, et seda kohustuslikku sihtotstarvet määravat seost maksmeetmete ja kõnealuse abi vahel ei ole, otsustas ta oma vaidlusaluses otsuses, et nimetatud maksud ei ole RTVE-le antava abi lahutamatu osa ja järelikult ei tule neid lisada abi siseturuga kokkusobivuse hinnangusse. Seega tunnistas komisjon kõnealuse abi nende kaalutluste põhjal siseturuga kokkusobivaks vastavalt ELTL artikli 106 lõikele 2.

6. Üldkohus lükkas vaidlustatud kohtuotsuses tagasi tühistamisväited, mille esitasid vaidlusaluse otsuse peale DTS ja Telefónica.

7. Käesolevas ettepanekus soovitan Euroopa Kohtul jätta rahuldamata apellatsioonkaebus, mille esitas DTS.

8. Ühelt poolt selgitan, et Üldkohus ei ole rikkunud ühtegi õigusnormi vaidlusaluse otsuse seaduslikkuse hindamisel ja eelkõige niisuguste kriteeriumide rakendamisel, mille Euroopa Kohus on ette näinud selleks, et teha kindlaks kohustusliku sihtotstarvet määrava seose olemasolu DTSi ja Telefónica suhtes kehtivate maksumeetmete ning RTVE-le antava abi vahel. Teiselt poolt selgitan, et Üldkohtule ei saa ette heita, et ta analüüsi tegemisel jättis teatud siseriiklikke õigusnorme arvesse võtmata või lisaks moonutas asjakohase siseriikliku õiguse ulatust.

9. Teen Euroopa Kohtule ettepaneku jätta rahuldamata ka vastuapellatsioonkaebus, mille esitas Telefónica ja mis põhines ühel väitel, et rikuti Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklit 40, sest minu arvates analüüsis Üldkohus Telefónica poolt esimeses kohtuastmes esitatud tühistamisväidete vastuvõetavust täielikult.

II. **Vaidluse taust ja vaidlusalune otsus**

10. Komisjon kiitis kahe otsusega [6] heaks RTVE rahastamissüsteemi, mis kehtestati 5. juuni 2006. aasta õigusaktiga Ley 17/2006 de la radio y la televisión de titularidad estatal (seadus nr 17/2006 riigi omandis oleva raadio ja televisiooni kohta). [7] See rahastamissüsteem nägi ette segarahastamise korra, sest RTVE käsutuses oli esiteks tema äritegevusest ehk eelkõige reklaamipinna müügist saadav tulu ning teiseks sai ta avaliku teenuse pakkumise eest hüvitist Hispaania riigilt.

11. Nimetatud rahastamissüsteemi muudeti oluliselt 28. augusti 2009. aasta õigusaktiga Ley 8/2009 de financiación de la Corporación de Radio y Televisión Española, SA (RTVE) (seadus nr 8/2009 Corporación de Radio y Televisión Española, SA (RTVE) rahastamise kohta) [8], mis jõustus 1. septembril 2009. Selleks et hüvitada RTVE äritulude kaotus, nähti selle seadusega eelkõige ette või muudeti selle seaduse artikli 2 lõike 1 punktides b ja d ning selle artiklites 4–6 palju maksumeetmeid, sealhulgas kehtestati uus maks, mis moodustab 1,5% Hispaanias asuvate tasulise televisiooni operaatorite tulust. [9] Maksust saadav toetus ei tohtinud ületada 20% iga-aastasest kogutoetusest RTVE-le. Nimetatud summat ületav maksutulu läks Hispaania riigieelarvesse.

6 — 20. aprilli 2005. aasta otsus K(2005) 1163 lõplik, mis käsitleb riigiabi RTVE-le (E 8/05) (kokkuvõte ELT 2006, C 239, lk 17), ja 7. märtsi 2007. aasta otsus K(2007) 641 lõplik, mis käsitleb RTVE töötajate arvu vähendamise meetmete finantseerimist (NN 8/07) (kokkuvõte ELT 2007, C 109, lk 2).

7 — *BOE* nr 134, 6.6.2006, lk 21270, edaspidi „seadus nr 17/2006“.

8 — *BOE* nr 210, 31.8.2009, lk 74003, edaspidi „seadus nr 8/2009“.

9 — Teised maksumeetmed on uus maks, mis moodustab 3% Hispaanias asuvate tasuta televisiooni operaatorite tulust, uus maks, mis moodustab 0,9% Hispaanias asuvate telekommunikatsiooniteenuste osutajate kogu tegevustulust, ning 80% või maksimaalselt 330 miljonit eurot kehtivast raadiospektri kasutamise maksust.

12. Lisaks säilitati avaliku teenuse osutamise kohustuste täitmise eest makstav hüvitis, mis on ette nähtud seadusega nr 17/2006. Niisiis, kui eespool mainitud rahastamisallikatest saadav tulu ei osutunud piisavaks, et katta kõik RTVE kulud seoses avaliku teenuse osutamise kohustuste täitmisega, oli Hispaania riik vastavalt seaduse nr 8/2009 artikli 2 lõikele 2 ja seaduse nr 17/2006 artiklile 33 kohustatud tekkiva vahe hüvitama.

13. Viimaseks, seaduse nr 8/2009 artikli 3 lõikes 2 oli ette nähtud RTVE tulude ülempiir. 2010. ja 2011. aastal ei tohtinud kogutulu ületada maksimaalselt 1200 miljonit eurot aastas, mis ühtlasi vastas iga eelarveaasta kulude ülempiirile. Aastatel 2012–2014 oli nimetatud summa suurenemine piiratud 1%-ga ja hilisemateks aastateks oli summa suurendamine seotud iga-aastase tarbijahinnaindeksi kasvuga.

14. Pärast seda, kui 22. juunil 2009 esitati kaebus eelnõu kohta, mis hiljem võeti vastu seadusena nr 8/2009, teavitas komisjon 2. detsembril 2009 Hispaania Kuningriiki oma otsusest algatada RTVE rahastamiskava muutmise suhtes ELTL artikli 108 lõikes 2 sätestatud menetlus.[10]

15. 18. märtsil 2010 algatas komisjon vastavalt ELTL artiklile 258 liikmesriigi kohustuste rikkumise menetluse, leides, et elektroonilise side maks on vastuolus direktiivi 2002/20/EÜ[11] artikliga 12. 30. septembri 2010. aasta põhjendatud arvamuses nõudis komisjon Hispaania Kuningriigilt selle maksu kaotamist, kuna see ei ole nimetatud direktiiviga kooskõlas.

16. 20. juulil 2010 võttis komisjon vastu vaidlusaluse otsuse, milles ta asus seisukohale, et seadusega nr 8/2009 RTVE rahastamiskavas tehtud muudatused on vastavalt ELTL artikli 106 lõikele 2 siseturuga kokkusobivad. Sellega seoses lähtus komisjon eelkõige tõdemusest, et nimetatud seadusega kehtestatud või muudetud maksumeetmed ei ole selle seadusega ette nähtud uute abimeetmete lahutamatu osa ja et nende maksumeetmete võimalik vastuolu direktiiviga 2002/20 ei mõjuta seega hinnangut nende kokkusobivusele siseturuga. Lisaks leidis ta, et muudetud RTVE rahastamiskava on vastavuses ELTL artikli 106 lõikega 2, sest selles oli järgitud proportsionaalsuse põhimõtet.

III. **Vaidlustatud kohtuotsus**

17. DTS esitas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 24. novembril 2010 ja milles ta palus vaidlusaluse otsuse tühistamist. DTS põhjendas oma hagi kolme väitega, mille kohaselt on tehtud viga seoses abi mõistega ELTL artikli 107 tähenduses, mis puudutab seadusega nr 8/2009 kehtestatud või muudetud maksumeetmete eristatavust, ja rikutud on ELTL artikli 106 lõiget 2 ning ELTL artikleid 49 ja 64.

18. Üldkohus lükkas vaidlustatud kohtuotsusega kõik väited sisuliselt tagasi ja jättis seega kogu hagi rahuldamata.

IV. **Poolte nõuded ja menetlus Euroopa Kohtus**

19. DTS palub oma apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul:

— tühistada vaidlustatud kohtuotsus;

— tühistada vaidlusalune otsus või teise võimalusena saata kohtuasi tagasi Üldkohtule;

10 — Kokkuvõte ELT 2010, C 8, lk 31.

11 — Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (EÜT 2002, L 108, lk 21; ELT eriväljaanne 13/29, lk 337).

— mõista Euroopa Kohtus ja Üldkohtus kantud kulud välja komisjonilt ja teistelt pooltelt.

20. Komisjon palub jätta apellatsioonkaebuse rahuldamata ja mõista kohtukulud välja DTSilt. Telefónica esitas vastuse apellatsioonkaebusele DTSi toetuseks. Hispaania Kuningriik ja RTVE esitasid kumbki vastuse apellatsioonkaebusele komisjoni toetuseks.

21. Telefónica on esitanud vastuapellatsioonkaebuse, milles ta palub Euroopa Kohtul vaidlustatud kohtuotsuse tühistada ning mõista Euroopa Kohtus ja Üldkohtus kantud kulud välja komisjonilt ja komisjoni nõuete toetuseks menetlusse astunud pooltelt. RTVE, Hispaania Kuningriik ja komisjon paluvad jätta vastuapellatsioonkaebuse rahuldamata. DTS ei ole esitanud vastust nimetatud vastuapellatsioonkaebusele.

V. **Apellatsioonkaebus**

22. DTS heidab oma apellatsioonkaebuses Üldkohtule ette komisjoni analüüsi pelka kinnitamist seoses asjaoluga, et komisjon ei pidanud kontrollima, kas seaduse nr 8/2009 alusel kogutav maksusarnane maks, mis moodustab 1,5% tasulise televisiooni operaatorite kogu tegevustulust, on ELTLiga kooskõlas.

23. DTS taotleb seega RTVE poolt saadava konkreetse soodustuse tühistamist, rõhutades asjaolu, et mõlemad konkureerivad otseselt audiovisuaalse sisu omandamise turul.

24. DTS esitab oma apellatsioonkaebuse põhjendamiseks kolm väidet, milles käsitletakse vastavalt ELTL artikli 107 lõike 1 rikkumist, sest abi mõistet on tõlgendatud vääralt; sama sätte rikkumist seoses sellega, et Üldkohus ei teostanud vaidlustatud kohtuotsuses täielikku kontrolli abi olemasolu üle ja moonutas Hispaania õigust; ning õigusnormi rikkumist ELTL artikli 106 lõike 2 kohaldamisel.

A. *Apellatsioonkaebuse vastuvõetavus*

25. RTVE väidab, et apellatsioonkaebus on vastuvõetamatu, kuna ületab 40-leheküljelisena oluliselt 25 lehekülge, mis on maksimaalselt lubatud praktilistes juhistes pooltele seoses Euroopa Kohtule esitatavate kohtuasjadega,[12] välja arvatud juhul, kui apellant seda ületamist põhjendab.

26. Muu hulgas leiavad RTVE ja Hispaania Kuningriik, et apellatsioonkaebuses ei ole täpselt näidatud need vaidlustatud kohtuotsuse punktid, mida vaidlustatakse. Apellatsioonkaebuses piirdutakse esimeses kohtuastmes esitatud argumentide kordamise või faktilisi asjaolusid käsitlevate küsimuste tõstatamisega.

27. DTS vaidleb nendele argumentidele vastu.

28. Ühegi RTVE ja Hispaania Kuningriigi esitatud vastuvõetamatuse etteheitega ei saa minu arvates nõustuda.

29. Nagu nähtub Euroopa Kohtu praktikast, on praktilised juhised esiteks informatiivsed ja mitte sugugi siduvad. Need on vastu võetud selleks, et täiendada ja selgitada Euroopa Kohtu menetlusele kohaldatavaid sätteid ning seda korrakohase õigusemõistmise huvides, ning nendega ei püüta asendada vastavaid Euroopa Liidu Kohtu põhikirja ja Euroopa Kohtu kodukorra sätteid.[13] Kuigi nimetatud juhiste punktis 20 on tõesti märgitud, et apellatsioonkaebus „ei tohiks olla pikem kui 25 lehekülge“, nagu

12 — ELT 2014, L 31, lk 1.

13 — Nende juhiste põhjendused 1–3.

Euroopa Kohus on märkinud oma kohtupraktikas, siis ei kehtestata nende juhistega lehekülgede maksimaalset arvu resoluutselt.[14] Kui Euroopa Liidu põhikirjas ja kodukorras ei ole sätteid otseselt ette nähtud, siis see, et apellandi esitatud apellatsioonkaebus ületab praktilistes juhistes kindlaks määratud maksimaalset lehekülgede arvu, ei saa kaasa tuua apellatsioonkaebuse vastuvõetamatust.

30. Teiseks nähtub apellatsioonkaebuse analüüsist, et apellant märgib täpselt õigusnormi rikkumised, mis vaidlustatud kohtuotsuses sisalduvad, ja selgitab üksikasjalikult põhjuseid, miks see kohtuotsus tuleks tühistada. Seetõttu on Euroopa Kohtu esitatud nõuded minu arvates täidetud.[15]

31. Vastupidi sellele, mida väidavad RTVE ja Hispaania Kuningriik, ei piirdu DTSi poolt esitatud apellatsioonkaebus ka esimeses kohtuastmes esitatud argumentide kordamise ja faktilisi asjaolusid käsitlevate küsimuste tõstatamisega. Selleks et tõendada, et maksumeetmed moodustavad lahutamatu osa abikavast, vaidlustab DTS nimelt viisi, kuidas Üldkohus tõlgendas ja kohaldas liidu õigust ning eelkõige Euroopa Kohtu esitatud kriteeriume. Sellega seoses meenutan, et apellatsioonmenetluse kasuliku mõju tagamiseks võib esimeses kohtuastmes analüüsitud õigusküsimusi arutada Euroopa Kohtus algatatud apellatsioonimenetluses uuesti, mistõttu apellant võib oma apellatsioonkaebust põhjendada Üldkohtus juba kasutatud väidete ja argumentidega.[16]

32. Arvestades neid asjaolusid, teen Euroopa Kohtule seega ettepaneku tunnistada DTSi esitatud apellatsioonkaebus vastuvõetavaks.

B. *Esimene väide, mille kohaselt on rikutud ELTL artikli 107 lõiget 1, sest abi mõistet on tõlgendatud vääralt*

33. DTS kritiseerib oma esimeses väites vaidlustatud kohtuotsuse punktides 92–104 sisalduvat Üldkohtu analüüsi, mille tulemusel Üldkohus järeldas, et komisjonil oli õigus, kui ta ei pidanud seadusega nr 8/2009 kehtestatud või muudetud kolme maksumeedet RTVE-le suunatud abikava lahutamatuks osaks. Apellant väidab sisuliselt, et maks, mida ta on kohustatud tasuma, on abi ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, sest sarnaselt maksuga ravimite otsemüügi suhtes, mida käsitleti 7. septembri 2006. aasta kohtuotsuses Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528), on see asümmeetriline maks, mis on kehtestatud RTVE otserahastamiseks.

34. Vastupidi sellele, mida väidab Hispaania Kuningriik, ei ole selle väite vastuvõetavuses minu arvates mingit kahtlust, sest apellant kritiseerib järeldusi, mida Üldkohus tegi faktiliste asjaolude ja kohaldatava siseriikliku õiguse põhjal seoses kohustusliku sihtotsarvet määrava seose olemasoluga kõnealuste maksumeetmete ja RTVE-le antava abi vahel vastavalt Euroopa Kohtu praktikas kehtestatud kriteeriumidele.

35. See väide hõlmab kahte osa, milles käsitletakse vastavalt apellandi argumentide ja Euroopa Kohtu praktika väära tõlgendamist.

14 — Vt selle kohta kohtumäärus, 30.4.2010, Ziegler *vs.* komisjon (C-113/09 P(R), ei avaldata, EU:C:2010:242, punkt 33).

15 — Meenutan, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale tuleb „apellatsioonkaebuses […] näidata täpselt selle kohtuotsuse kritiseeritavad osad, mille tühistamist nõutakse, samuti seda nõuet konkreetselt toetavad õiguslikud argumendid“ (vt eelkõige kohtuotsus, 4.7.2000, Bergaderm ja Goupil *vs.* komisjon, C-352/98 P, EU:C:2000:361, punkt 34).

16 — Kohtuotsus, 18.1.2007, PKK ja KNK *vs.* nõukogu (C-229/05 P, EU:C:2007:32, punkt 32 ja seal viidatud kohtupraktika).

1. Esimese väite esimene osa, milles käsitletakse apellandi argumentide väära tõlgendamist

36. Apellant väidab oma esimese väite esimeses osas, et Üldkohus järeldas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 92 ja 93 vääralt, et DTS üritas oma argumentidega seada kahtluse alla 20. septembri 2001. aasta kohtuotsuses Banks (C-390/98, EU:C:2001:456) ja 27. oktoobri 2005. aasta kohtuotsuses Distribution Casino France jt (C-266/04–C-270/04, C-276/04 ja C-321/04–C-325/04, EU:C:2005:657) Euroopa Kohtu esitatud põhimõtet. Üldkohus rikkus ka õigusnormi, kui ta viitas neile kohtuotsustele, sest kõnealune maks erines üldkohaldatavast maksust ja RTVE-le antud abi ei seisnenud viimati nimetatud maksust vabastamises.

a) Vaidlustatud kohtuotsus

37. Pärast DTSi argumentide esitamist alustas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 92 nende argumentide analüüsimist, meenutades, et ELTL eristab ühelt poolt riigiabi reguleerivaid eeskirju ja teiselt poolt liikmesriigi maksusätteid reguleerivaid eeskirju. Üldkohus täpsustas, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei saa maksukohustuslased põhimõtteliselt vältida maksu tasumist, tuginedes väitele, et teiste isikute vabastamine sellest maksust on riigiabi, pidades käesoleval juhul silmas 20. septembri 2001. aasta kohtuotsust Banks (C-390/98: EU:C:2001:456).

38. Seejärel selgitas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 93, et DTS üritab seada selle põhimõtte kahtluse alla, sest selle lähenemisviisi kohaselt „võiks ettevõtja nimelt keelduda mis tahes maksu maksmisest vaid põhjusel, et selle abil rahastatakse eelist, millest saab kasu temaga konkureeriv ettevõtja“.

b) Minu analüüs

39. Sarnaselt RTVE ja komisjoniga olen arvamusel, et esimese väite esimene osa on tulemusetu, sest see on esitatud kaalutluste vaidlustamiseks, mis ei ole osa vaidlustatud kohtuotsuse *ratio decidendi*'st.

40. Järeldus, mida Üldkohus teeb vaidlustatud kohtuotsuse punktides 103 ja 104 ning mille kohaselt oli komisjonil õigus järeldada, et seadusega nr 8/2009 kehtestatud või muudetud kolm maksumeedet ei ole RTVE-le suunatud abikava lahutamatu osa, põhineb analüüsil, mis käsitleb kohustusliku sihtotsarvet määrava seose olemasolu nimetatud meetmete ja RTVE-le suunatud abi vahel ning 7. septembri 2006. aasta kohtuotsuse Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528) ülevõtmist käesolevas asjas, mida apellant palus oma menetlusdokumentides.

41. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 92, kus Üldkohus alustab esimese väite teise osa analüüsimist, ta ainult meenutab põhimõtet, mis on Euroopa Kohtu praktika alus seoses maksusarnaste maksude käsitlemisega riigiabi õiguse alusel. See põhimõte, mille kohaselt ei saa maksukohustuslased vältida maksu tasumist või taotleda selle tagastamist, tuginedes väitele, et teiste ettevõtjate vabastamine sellest maksust on riigiabi, on otseselt ette nähtud 7. septembri 2006. aasta kohtuotsuses Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528), millele apellant otseselt viitab, ning 27. oktoobri 2005. aasta kohtuotsuses Distribution Casino France jt (C-266/04–C-270/04, C-276/04 ja C-321/04–C-325/04, EU:C:2005:657) ja 15. juuni 2006. aasta kohtuotsuses Air Liquide Industries Belgium (C-393/04 ja C-41/05, EU:C:2006:403).[17] Nimetatud põhimõtet meenutab ka apellant Üldkohtule esitatud hagiavalduse punktis 42.

42. Seejärel Üldkohus ainult esitab vaidlustatud kohtuotsuse punktis 93 apellandi argumente ilma neist õiguslikke järeldusi tegemata.

17 — Vt vastavalt punkt 42 ja punkt 43.

43. Sellega seoses märgin, et apellant ei väida moonutamist kui sellist. Kuigi apellant väidab, et ta ei kavatsenud sellist lähenemisviisi kaitsta, nähtub igal juhul tema esimese väite teise osa põhjenduseks esitatud argumentidest, et ta üritab laiendada selle kriteeriumi – mis käsitleb kohustusliku sihtotsarvet määrava seose olemasolu maksu ja sellest maksust rahastatava abi vahel – ulatust olukorrale, kus maksukohustuslased konkureerivad abi saajaga, keda selle maksuga rahastatakse. Seda tehes kavatseb apellant oma lähenemisviisiga muuta ära Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika, mida Üldkohus tutvustab vaidlustatud kohtuotsuse punktis 92, ja saavutada talle seaduse nr 8/2009 artikliga 6 kehtestatud 1,5% suuruse maksu tühistamine.

44. Arvestades neid asjaolusid ja eriti käesoleva ettepaneku punktides 40–42 esitatud asjaolusid, olen seega seisukohal, et esimese väite esimene osa on tulemusetu.

2. Esimese väite teine osa, mille kohaselt on tõlgendatud vääralt Euroopa Kohtu praktikat

45. DTS vaidlustab Telefónica toetusel oma esimese väite teises osas analüüsi, mille Üldkohus esitas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 99–103 ja milles ta järeldas, et kõnealused maksud ei ole sarnased maksumeetmega kohtuasjas, milles tehti 7. septembri 2006. aasta kohtuotsus Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528).

a) Vaidlustatud kohtuotsus

46. Üldkohus selgitab vaidlustatud kohtuotsuse punktides 94–103 põhjuseid, mille tõttu erineb käesolev asi kohtuasjast, milles tehti apellandi viidatud 7. septembri 2006. aasta kohtuotsus Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528), nii et Euroopa Kohtu poolt selles kohtuotsuses esitatud lahendit ei saa üle võtta käesolevas asjas. Üldkohus otsustab kõigepealt vaidlustatud kohtuotsuse punktis 95, et kriteerium, mille kohaselt maksukohustuslased konkureerivad selle maksuga rahastatava abi saajaga, ei ole piisav, et tagada kohustusliku sihtotstarvet määrava seose olemasolu maksu ja abi vahel Euroopa Kohtu praktika tähenduses. Seejärel selgitab Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 96–102 konkreetseid aspekte, mis eristavad käesolevas kohtuasjas kõne all olevat maksu maksust kohtuasjas, milles tehti 7. septembri 2006. aasta kohtuotsus Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528).

b) Poolte argumendid

47. Esiteks väidab DTS, et talle kehtestatud maksu tuleb pidada RTVE-le lubatud abi lahutamatuks osaks, sest tegemist on asümmeetrilise maksuga, mis sarnaneb maksuga kohtuasjas, milles tehti 7. septembri 2006. aasta kohtuotsus Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528). See maks on nimelt kehtestatud ainult ühele ettevõtjate kategooriale – tasulise televisiooni operaatoritele –, kes konkureerivad RTVEga televaatajate turul ja audiovisuaalse sisu omandamise turul. Abiga on tegemist tulenevalt asjaolust, et maks on esiteks kehtestatud konkurendile ja teiseks on maksust saadav tulu tingimata ette nähtud antava abi rahastamiseks.

48. Teiseks väidab DTS, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 98 ja järgmistes punktides Üldkohtu märgitud konkreetsed aspektid, mis eristavad maksu kohtuasjas, milles tehti 7. septembri 2006. aasta kohtuotsus Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528), käesolevas kohtuasjas kõne all olevast maksust, ei ole asjakohased. Ühelt poolt ei ole maksu eesmärk määrav asjaolu, sest abi mõiste on objektiivne mõiste. Igal juhul on DTSile kehtestatud maksu eesmärk väga sarnane ja ilmselgelt võrreldav maksuga, mida analüüsiti kohtuasjas, milles tehti 7. septembri 2006. aasta kohtuotsus Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528). Teiselt poolt on maksumeetme ja kõnealuse abi vaheline seos sama kitsas nagu nimetatud kohtuotsuses. Selle kohta väidab DTS, et Üldkohus järeldas vääralt, et maksu liidu õigusega võimaliku vastuolu otsene tagajärg ei ole kõnealuse abi kahtluse alla seadmine.

49. Kolmandaks väidab DTS, et kõnealune maks mõjutab selgelt RTVE-le antava abi suurust, sest see annab abi saajale konkurentsieelise, kuna maks on kehtestatud konkurendile.

50. Telefónica, kes on menetlusse astuja DTSi nõuete toetuseks, lisab, et Üldkohus rikkus teisi õigusnorme, kui ta tõlgendas mõistet „abi" ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses.

51. Esiteks rikkus Üldkohus õigusnormi, kui ta tõlgendas kitsalt tingimusi, mis on nõutavad selleks, et rahastamisviis moodustaks abikava lahutamatu osa, kuigi neid eeskirju tuleb tõlgendada teleoloogiliselt.[18]

52. Teiseks, kohtupraktikas esitatud tingimused, et teha kindlaks, kas on olemas kohustuslik sihtotstarvet määrav seos maksumeetme ja abi vahel – nimelt, et ühelt poolt on liikmesriigi õiguses siduv säte, mis näeb ette maksu kasutamise abi rahastamiseks, ja teiselt poolt on tõendatud, et maksust saadav tulu mõjutab otseselt abi suurust –, ei ole erinevad ja kumulatiivsed tingimused. Maksu kasutamine nimelt abi rahastamiseks tähendab iseenesest vajalikku seost maksutulude summa ja abi suuruse vahel.[19] Seega tõlgendas Üldkohus vääralt 13. jaanuari 2005. aasta kohtuotsust Streekgewest (C-174/02, EU:C:2005:10). Selles kohtuotsuses Euroopa Kohus üksnes analüüsis, kas maksu ja abi vahel on kohustuslik sihtotstarvet määrav seos asjakohase siseriikliku õigusnormi alusel, ja leidis, et jaatava vastuse korral on maksumeetme otsene mõju abi suurusele loogiline tagajärg.

53. Kolmandaks väidab Telefónica, et Üldkohus tõlgendas vääralt 21. oktoobri 2003. aasta kohtuotsust van Calster jt (C-261/01 ja C-262/01, EU:C:2003:571) ning 27. novembri 2003. aasta kohtuotsust Enirisorse (C-34/01–C-38/01, EU:C:2003:640). See, et Euroopa Kohus ei tee otsust maksumeetme otsest mõju abi summale käsitleva nõude kohta, ei tähenda, et Euroopa Kohus oleks pidanud seda lisatingimuseks selle kindlaks tegemiseks, kas abi rahastamisviis on abi osa, vaid see võib olla seletatav asjaoluga, et nende kohtuotsuste puhul oli tegemist esimeste kohtuasjadega, milles Euroopa Kohus selgitas eristatavuse küsimust.

54. RTVE, Hispaania Kuningriik ja komisjon vaidlevad neile argumentidele vastu.

c) Kohtujuristi analüüs

55. Esimese väite teine osa tõstatab minu arvates kolm küsimust seoses viisiga, kuidas tuleb hinnata Euroopa Kohtu praktika tähenduses sihtotstarvet määrava seose olemasolu maksumeetme ja abikava vahel.

56. Esimene küsimus, mille tõstatab Telefónica, on see, kas kohtupraktikas nimetatud tingimused selleks, et teha kindlaks kohustusliku sihtotstarvet määrava seose olemasolu maksumeetme ja abi vahel, on kumulatiivsed.

57. Teine küsimus, mille tõstatab DTS, käsitleb seda, kas – vastupidi sellele, mida Üldkohus otsustas vaidlustatud kohtuotsuses – seadusega nr 8/2009 kehtestatud maksumeetme ja RTVE-le suunatud abi vaheline seos on tegelikult sama kitsas nagu seos, mis ühendas maksumeedet ja abikava kohtuasjas, milles tehti 7. septembri 2006. aasta kohtuotsus Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528), nii et lahendus, mille Euroopa Kohus selles kohtuotsuses esitas, on ülevõetav käesolevas asjas.

18 — Telefónica viitab kohtuotsustele 25.6.1970, Prantsusmaa *vs.* komisjon (47/69, EU:C:1970:60), ja 15.6.1993, Matra *vs.* komisjon (C-225/91, EU:C:1993:239).

19 — Telefónica viitab kohtuotsustele 13.1.2005, Pape (C-175/02, EU:C:2005:11); 14.4.2005, AEM ja AEM Torino (C-128/03 ja C-129/03, EU:C:2005:224) ja 27.10.2005, Distribution Casino France jt (C-266/04–C-270/04, C-276/04 ja C-321/04–C-325/04, EU:C:2005:657).

58. Lõpuks kolmanda küsimusega, mille tõstatab DTS, selgitatakse üksikasjalikumalt „maksust saadava tulu otsest mõju abi suurusele“ käsitleva kriteeriumi ulatust; see kriteerium on välja toodud selleks, et teha kindlaks kohustusliku sihtotstarvet määrava seose olemasolu maksu ja kõnealuse abi vahel. DTSi eesmärk on nimelt laiendada selle kriteeriumi ulatust nii, et see hõlmaks olukorra, kus konkurendi makstav maks annab abi saajale konkurentsieelise.

i) Kriteeriumid, mis võimaldavad kindlaks teha, kas maksumeetme ja abikava vahel on kohustuslik sihtotsarvet määrav seos

59. Maksu ja abi vahelise kohustusliku sihtotstarvet määrava seose analüüs peab võimaldama kindlaks teha, kas see maks on abi rahastamisviis ja seetõttu abi lahutamatu osa. See analüüs peab võimaldama ka komisjonil läbi viia riigiabi nõuetekohase ja täieliku kontrolli.[20] Riigiabi rahastamisviisid võivad nimelt abi muuta siseturuga kokkusobimatuks.[21] Komisjon ei või seega vaadelda abi selle rahastamisviiside mõju hindamisest eraldi, kui rahastamisviisid on kõnealuse abi lahutamatu osa.[22] See analüüs peab võimaldama muu hulgas tagada teatamiskohustuse kasulikku mõju. Selle kohustuse järgmiseks ei pea liikmesriik teatama ainult abikavast kui sellisest, vaid ka selle abi rahastamisviisist, kui see on kavandatava meetme lahutamatu osa.[23]

60. Euroopa Kohus määratles maksumeetme ja abi vahelise kohustusliku sihtotstarvet määrava seose olemasolu kriteeriumi ulatust oma 13. jaanuari 2005. aasta kohtuotsuses Streekgewest (C-174/02, EU:C:2005:10) järgmiselt:

„Selleks et maksu […] saaks käsitleda abimeetme [lahutamatu] osana, peab asjaomase siseriikliku õiguse alusel olema maksu ja antava abi vahel kindlasti [kohustuslik sihtotstarvet määrav seos], kus maksutulud on tingimata ette nähtud antava abi rahastamiseks. Kui selline seos on olemas, mõjutab maksutulu otseselt antava abi suurust ning [järelikult] hinnangut selle abi kokkusobivuse kohta ühisturuga […]“.[24] [kohtulahendite kogumikus avaldatud tõlget on täpsustatud]

61. Üks küsimus, mis tõusetub seoses esimese väite teise osaga on see, kas selleks, et teha kindlaks kohustusliku sihtotstarvet määrava seose olemasolu maksu ja sellega rahastatava abi vahel, on vaja tõendada mitte üksnes seda, et liikmesriigi õiguses on siduv säte, mis näeb ette maksu kasutamise abi rahastamiseks, vaid ka seda, et maksust saadav tulu mõjutab abi suurust.

62. Telefónica nimelt väidab, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt ei ole tegemist erinevate ja kumulatiivsete tingimustega, sest maksumeetme otsene mõju abi suurusele on asjakohase siseriikliku õigusnormiga sätestatud sihtotstarvet määrava seose loogiline tagajärg. Tema arvates on Üldkohus seega vääralt tõlgendanud Euroopa Kohtu praktikat.

63. Tuleb möönda, et põhimõtte sõnastus 13. jaanuari 2005. aasta kohtuotsuses Streekgewest (C-174/02, EU:C:2005:10) – mis on olemas ka 27. oktoobri 2005. aasta kohtuotsuses Distribution Casino France jt (C-266/04–C-270/04, C-276/04 ja C-321/04–C-325/04, EU:C:2005:657) ning 7. septembri 2006. aasta kohtuotsuses Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528) – tekitab segadust, sest Euroopa Kohus märgib, et „[kui on olemas kohustuslik sihtotstarvet määrav seos maksu ja abi vahel asjakohase siseriikliku õigusnormi alusel], mõjutab maksutulu otseselt antava abi suurust“ [kohtulahendite kogumikus avaldatud tõlget on täpsustatud].[25]

20 — Vt kohtuotsus, 21.10.2003, van Calster jt (C-261/01 ja C-262/01, EU:C:2003:571, punkt 51).

21 — Vt kohtuotsus, 21.10.2003, van Calster jt (C-261/01 ja C-262/01, EU:C:2003:571, punkt 47). Vt veel selle kohta kohtuotsus, 25.6.1970, Prantsusmaa *vs.* komisjon (47/69, EU:C:1970:60, punkt 14).

22 — Vt kohtuotsused, 21.10.2003, van Calster jt (C-261/01 ja C-262/01, EU:C:2003:571, punkt 49) ja 27.11.2003, Enirisorse (C-34/01 kuni C-38/01, EU:C:2003:640, punkt 44).

23 — Vt kohtuotsus, 21.10.2003, van Calster jt (C-261/01 ja C-262/01, EU:C:2003:571, punkt 51).

24 — Punkt 26.

25 — Vt kohtuotsus, 13.1.2005, Streekgewest (C-174/02, EU:C:2005:10, punkt 26).

64. Mõlemad nimetatud tingimused – ühelt poolt nimelt see, et on olemas siduv siseriiklik säte, mis näeb ette maksu kasutamise abi rahastamiseks, ja teiselt poolt on tõendatud, et maksust saadav tulu mõjutab otseselt abi suurust – on minu arvates ja vastavalt Üldkohtu järeldustele kumulatiivsed..

65. Kõigepealt on kasulik meenutada Euroopa Kohtu poolt 13. jaanuari 2005. aasta kohtuotsuses Streekgewest (C-174/02, EU:C:2005:10) esitatud põhimõtte kõige vanemaid aluseid, mis on sedastatud 25. juuni 1970. aasta kohtuotsuse Prantsusmaa *vs.* komisjon (47/69, EU:C:1970:60) punktis 17. Selles punktis nimelt märkis Euroopa Kohus, et „komisjoni hinnang peab […] arvesse võtma kõiki otseseid ja kaudseid asjaolusid, mis vaidlusalust meedet iseloomustavad, st mitte üksnes abi kui sellise andmist eelistatud siseriiklikule tegevusele, vaid ka kaudset abi, mille võib samuti moodustada nii abi rahastamisviis kui ka *kitsas seos, mille tõttu sõltub esimese suurus teise tulust*“.[26]

66. Kuna maksutulu ei saa kasutada konkreetse kulu jaoks, kui puudub siseriiklik õigusnorm, siis esimene tingimus, et liikmesriigi õiguses on olemas siduv säte, mis näeb ette maksu kasutamise abi rahastamiseks, on vältimatu eeldus. Sellest tingimusest siiski üksi ei piisa, et teha kindlaks, millisel määral sellest maksust saadav tulu mõjutab tegelikult abi suurust, sest väljaspool seda sihtotstarvet kehtestavaid siseriiklikke sätteid võib liikmesriik kasutada nende tulude sihtotstarbe määramisel teatavat kaalutlusõigust või ette näha kohandamismehhanismi, mis lõpetab siseriikliku õigusnormiga sätestatud kitsa sihtotstarvet määrava seose. Selleks et hinnata maksu ja abi vahel sihtotstarvet määrava seose olemasolu ning vajaduse korral selle tugevust, tuleb järelikult kindlaks teha, millisel määral kõnealust abi maksust saadavast tulust tegelikult rahastatakse ja see abi sellest sõltub.

67. See nähtub minu arvates selgelt hinnangust, mille Euroopa Kohus esitas lõpuks 25. juuni 1970. aasta kohtuotsuse Prantsusmaa *vs.* komisjon (47/69, EU:C:1970:60) punktis 17. Selles kohtuotsuses tuvastas Euroopa Kohus muu hulgas kohustusliku sihtotstarvet määrava seose olemasolu, sest vaidlusalune rahastamisviis võimaldas suurendada abi suurust automaatselt maksutulu suurenemise ulatuses.[27]

68. Seejärel on kasulik täpsustada, et Euroopa Kohus sõnastas selle põhimõtte ümber oma kõige uuemas kohtupraktikas, märkides selgemalt, et asjassepuutuva liikmesriigi õiguse alusel on maksu ja abi vahel kohustuslik sihtotstarvet määrav seos, kui „maksutulud on tingimata ette nähtud antava abi rahastamiseks *ja* mõjutavad otseselt antava abi suurust“.[28]

69. Oma 22. detsembri 2008. aasta kohtuotsuses Réfie Networks (C-333/07, EU:C:2008:764) kontrollis Euroopa Kohus seega mõlemat tingimust. Kohtuasjas, milles tehti see kohtuotsus, nähtus asjakohasest liikmesriigi õigusest, et ringhäälingureklaami maks oli mõeldud konkreetselt ja ainuüksi kõnealusele raadioringhäälingutegevusele antava abi rahastamiseks.[29] Lisaks oli ringhäälingureklaami maksu netotulu mõeldud eranditult ja tervikuna raadioringhäälingutegevusele antava abi rahastamiseks ning mõjutas seega otseselt toetuste suurust.[30] Neil asjaoludel otsustas Euroopa Kohus, et maksutulu mõjutas antava abi raames väljamakstavate summade suurust, sest kõnealuse abi andmine ning antava toetuse suurus sõltusid kõnealusest maksust saadavast tulust, mistõttu tuli seda maksu pidada raadioringhäälingutegevuse abikava lahutamatuks osaks.[31]

26 — Kohtujuristi kursiiv.

27 — Punkt 20.

28 — Kohtuotsused, 15.6.2006, Air Liquide Industries Belgium (C-393/04 ja C-41/05, EU:C:2006:403, punkt 46) ja 22.12.2008, Régie Networks (C-333/07, EU:C:2008:764, punkt 99) (kohtujuristi kursiiv).

29 — Kohtuotsus, 22.12.2008, Régie Networks (C-333/07, EU:C:2008:764, punkt 100).

30 — Kohtuotsus, 22.12.2008, Régie Networks (C-333/07, EU:C:2008:764, punkt 104).

31 — Kohtuotsus, 22.12.2008, Régie Networks (C-333/07, EU:C:2008:764, punktid 111 ja 112).

70. Viimaks tuleb hoiduda sellest – nagu apellant välja pakub –, et see teine tingimus võtab kogu kasuliku mõju Euroopa Kohtu kindlaks määratud põhimõttelt. Nimelt ei kõnele Euroopa Kohus üksnes kohustuslikust „õiguslikust" seosest, vaid kohustuslikust „sihtotstarvet määravast" seosest maksu ja abimeetme vahel. Mõiste „sihtotstarvet määrav", mida tõlgitakse kohtupraktika ingliskeelsetes versioonides terminiga „hypothecation", on laenatud raamatupidamis- ja finantsterminoloogiast ning näeb ette, et niisuguse maksutulu kasutamiseesmärk, mida kogutakse erimaksu kehtestamise kaudu, on konkreetne kulu. Seega tuleb teha juhtumipõhiselt kindlaks, kas siseriikliku õiguse ja selle kohaldamispraktika alusel on kõnealused maksutulud tegelikult ja konkreetselt mõeldud abi rahastamiseks ning seda erinevalt maksutulude universaalsuse põhimõttest.

71. Neid asjaolusid arvestades leian, et Euroopa Kohtu praktika alusel tingimusest – mille kohaselt on liikmesriigi õiguses olemas siduv säte, mis näeb ette maksu kasutamise abi rahastamiseks – üksi ei piisa, et teha kindlaks, kas maks on abimeetme lahutamatu osa. Kui selline siseriiklik säte on olemas nagu käesolevas asjas,[32] tuleb veel kindlaks määrata, kas maksust saadav tulu mõjutab abi suurust otseselt.

72. Järelikult ei ole Üldkohus minu arvates rikkunud õigusnormi, kui ta järeldas – arvestades minu poolt viidatud kohtupraktikat –, et mõlemad eespool viidatud tingimused on kumulatiivsed, mistõttu Telefónica poolt selle kohta esitatud argumendid tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

ii) 7. septembri 2006. aasta kohtuotsuses Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528) esitatud Euroopa Kohtu lahenduse ülevõtmine käesolevas asjas

73. Minu arvates ei saa Euroopa Kohtu kaalutlusi 7. septembri 2006. aasta kohtuotsuses Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528)[33] üle võtta käesolevas kohtuasjas, mistõttu ei ole Üldkohus rikkunud ühtegi õigusnormi, kui ta pidas kolme kõnealust maksumeedet erinevaks nimetatud kohtuotsuses kõne all olnud maksumeetmest.

74. Kuigi Üldkohtu esitatud erinevuse välja toomine vaidlustatud kohtuotsuse punktis 100 seoses abi eesmärgiga ei ole minu arvates määrav asjaolu, siis seevastu asjaolud, mis on nimetatud selle vaidlustatud kohtuotsuse punktides 101 ja 102, võimaldavad selgelt eristada käesolevat juhtumit kohtuasjast, milles tehti 7. septembri 2006. aasta kohtuotsus Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528).

75. Nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 101 õigesti märkis, ei saa esiteks seos maksumeetmete ja kõnealuse abi vahel olla ilmselgelt nii kitsas nagu seos Laboratoires Boiron SA poolt ravimite otsemüügi suhtes tasumisele kuulunud maksu ja hulgimüüjate-turustajate maksuvabastuse vahel.

32 — Käesoleval juhul on see tingimus täidetud – ja seda järeldust ei ole pooled vaidlustanud –, sest seaduse nr 8/2009 artikli 5 lõikest 1 ja artikli 6 lõikest 1 nähtub, et telekommunikatsioonioperaatoritele kehtestatud makse kogutakse „RTVE rahastamise eesmärgil", ja seaduse nr 8/2009 artikli 6 lõikest 8 nähtub, et „maksutulu laekumine on määratud RTVE rahastamiseks". Komisjon tuvastas veel vaidlusaluse otsuse põhjenduste punktis 13, et „seaduse preambul [loob] otseselt seose uute maksude ja RTVE-le reklaamiturult eemaldamise eest hüvitise maksmise vahel".

33 — Kohtuasjas, milles see kohtuotsus tehti, käsitleti küsimust, kas hulgimüüjate-turustajate mittemaksustamine ravimite otsemüügi suhtes farmaatsialaboratooriumidele kohaldatava maksuga tähendab esimestele ülemääraste hüvitiste andmist ning kujutab endast seega neile antud õigusvastast abi. Selles kohtuasjas oli farmaatsialaboratooriumidele kohaldatava maksu eesmärk hüvitada lisakulutusi, mida hulgimüüjad-turustajad kandsid avaliku teenuse osutamise kohustuse täitmiseks.

76. Kohtuasjas, milles tehti nimelt 7. septembri 2006. aasta kohtuotsus Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528), oli maksu ja abi (sellest maksust vabastus) vahel sisemine seos – Euroopa Kohtu sõnul „ühe ja sama maksumeetme ka[ks] lahutamatut elementi“ [34] –, mis ei võimaldanud neid, nagu märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuses, üksteisest eristada; see ei ole ilmselgelt nii käesolevas asjas. Maksumeetme kohaldamatus vastuolu tõttu liidu õigusega tõi seega väga loogiliselt ja otseselt kaasa abi kadumise.

77. Lisaks tuleb möönda, et RTVE-le suunatud abi summa avaliku teenuse osutamise kohustuse rahastamiseks ei sõltu tasulise televisiooni operaatoritelt saadava kõnealuse maksutulu summast.

78. Esiteks nähtub seaduse nr 8/2009 artikli 2 lõikest 2 ja seaduse nr 17/2006 artiklist 33 – mille sõnastust ei ole Üldkohus minu arvates moonutanud, nagu tõendan teise väite analüüsimisel –, et RTVE-le antava abi summa avaliku teenuse osutamise kohustuste rahastamiseks arvutatakse avaliku teenuse osutamise kohustuste netokulude põhjal, mis tekkisid RTVE-l eelnevatel aastatel. [35]

79. Kuigi teisalt esineb tõesti kohustuslik õiguslik seos kõnealusest maksust saadava tulu ja RTVE-le suunatud abi vahel, kehtestatakse siseriikliku õigusega kohandamise mehhanism, millele Üldkohus viitab vaidlustatud kohtuotsuse punktis 101 ja mis ei võimalda minu arvates järeldada, et kohtupraktikas ette nähtud kaks tingimust on täidetud.

80. Hispaania riik kasutab nimelt tõuse ja langusi kohandavaid abinõusid, võttes ebapiisavate tulude korral kohustuse katta kõik RTVE kulud ja eraldades ülejäägi korral ülejäänud tulu oma riigieelarvesse, ning jätab endale veel kaalutlusõiguse seoses maksutulude selle osaga, mida ta tegelikult kavatseb RTVE-le eraldada. [36] Maksu ja abi vaheline seos ei ole seega „otsene ja lahutamatu“, millele viitas kohtujurist Geelhoed oma ettepanekus kohtuasjas Streekgewest (C-174/02, EU:C:2004:124).

81. Seaduse nr 8/2009 artikli 2 lõikega 2 ja seaduse nr 17/2006 artikliga 33, mida nimetab Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 101 otseselt, kehtestatakse avaliku teenuse osutamise kohustustest RTVE-l tekkinud kulude täieliku hüvitamise põhimõte, mida Hispaania riik kohustub täitma. Nagu Üldkohus selgitab vaidlustatud kohtuotsuse punktides 9, 80 ja 101, kui RTVE rahalistest allikatest, sh kõnealusest maksumeetmest, ei piisa RTVE kõikide avaliku teenuse osutamise kulude katmiseks, siis on Hispaania riik kohustatud vahe seega katma. RTVE avalike teenuste osutamisega seotud netokulude rahastamine on niisiis tagatud sõltumata kõnealustest maksumeetmetest saadud tulust. [37]

82. Ülejäägi korral laekub ülejäänud tulu seevastu riigieelarvesse, et seda eraldada teisteks eesmärkideks. [38]

83. See, kas maksudest saadavad tulud on oodatust suuremad või väiksemad, ei mõjuta seega avaliku teenuse osutamise täitmiseks RTVE-le antava hüvitise kavandatavat suurust. [39]

34 — Kohtuotsus,7.9.2006, Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528, punkt 45).

35 — Vt vaidlusalune otsus, põhjenduste punkt 32.

36 — Vt vaidlusalune otsus, põhjenduste punktid 15 ja 33.

37 — Vt vaidlusalune otsus, põhjenduste punktid 14 ja 34.

38 — Vt vaidlusalune otsus, põhjenduste punktid 15 ja 33.

39 — Vt vaidlusalune otsus, põhjenduste punkt 34.

84. Kuigi siseriikliku õigusega kehtestatud kord näeb seega ette maksust saadava tulu sidumise RTVE-le antava abiga, muudavad minu arvates seda seost seaduse nr 8/2009 artikli 2 lõikes 2 ja seaduse nr 17/2006 artiklis 33 sätestatud kohandamismehhanism ning Hispaania riigile jäänud kaalutlusõigus. Nimetatud seos maksu ja abikava vahel ei ole ilmselt katkenud, kuid igal juhul ei ole see piisavalt kitsas, et oleks ühelt poolt täidetud kohtupraktikas ette nähtud otsese mõjutamise kriteerium ja teiselt poolt oleks võimalik võtta käesolevas asjas üle lahendus, mille Euroopa Kohus esitas 7. septembri 2006. aasta kohtuotsuses Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528).

85. Kuigi eksisteerib kohustuslik seos eelarvereaga, ei väljendu lõpuks selles seoses RTVE-le antava abi suurus.

86. Seega tuleb tagasi lükata apellandi argument, mille kohaselt Üldkohus järeldas vääralt, et maksu võimalikul vastuolul liidu õigusega ei ole otseselt tagajärge, mis muudab kõnealuse abi küsitavaks.

iii) Kriteerium, mis käsitleb konkurentsieelist, mille saab abi saaja

87. DTS väidab, et vastupidi sellele, mida otsustas Üldkohus, on maksul „otsene mõju abi suurusele“, sest maks koormab abisaajaga konkureerivat ettevõtjat, andes abisaajale konkurentsieelise. Teisisõnu on abi seda suurem, et seda rahastatakse konkurentidelt saadavast maksust.

88. Minu arvates ei ole Üldkohus rikkunud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 102 ühtegi õigusnormi, kui ta järeldas, et maksu tasuma kohustatud isikute ja selle maksuga rahastatava abi saaja vahelise konkurentsisuhte olemasolust ei piisa, et maksu saaks lugeda nimetatud abi lahutamatuks osaks.

89. Esiteks olen seisukohal, et lähtudes Euroopa Kohtu praktikast, peab olema täidetud kaks tingimust, selleks et saaks kindlaks teha, et maks on abimeetme lahutamatu osa:

— liikmesriigi õiguses peab olema siduv säte, mis näeb ette maksu kasutamise abi rahastamiseks, ja

— maksust saadav tulu peab otseselt mõjutama abi suurust.

90. Kui üks neist tingimustest ei ole täidetud, ei saa järeldada, et maks on abimeetme lahutamatu osa, ning konkurentsieelise olemasolu kriteerium ei ole piisav, et kaaluda üles seda järeldust.

91. Nagu märkis kohtujurist Geelhoed oma ettepanekus kohtuasjas Streekgewest (C-174/02, EU:C:2004:124), tuleb kindlasti seda, kas maksu ja sellega rahastatava abi vahel on otsene ja lahutamatu seos, hinnata üksikjuhtumi kaupa, lähtudes asjaomaste õigusnormide sõnastusest, ülesehitusest, kohaldamispraktikast „ja majanduslikust kontekstist, milles neid kohaldatakse“.[40] Selle kohta märkis kohtujurist eelkõige seda, et ulatus ja viis, kuidas maks ja abi koos mõjutavad kõnealuse majandusharu või selle allharu või asjassepuutuvate ettevõtjate rühma konkurentsisuhteid, on sellise seose olemasolu tunnused.[41]

92. Euroopa Kohus otsustas aga oma 22. detsembri 2008. aasta kohtuotsuses Régie Networks (C-333/07, EU:C:2008:764), et see ei ole määrav asjaolu.

40 — Ettepanek, punkt 34.

41 — Nimetatud ettepanek, punkt 35.

93. Nagu märkis Euroopa Kohus selles kohtuotsuses, ei hinnata esiteks sisuliselt, kas abi on siseturuga kokkusobiv, mida teeb komisjon ELTL artikli 107 alusel ja millega seoses on konkurentsisuhete kontrollimine ilmselgelt oluline,[42] vaid hinnatakse „kohustusliku sihtotstarvet määrava seose" olemasolu maksu ja sellega rahastatava abi vahel, et kindlaks määrata ELTL artikli 108 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustuse ulatus.

94. Teiseks tuleb seoses küsimusega, kas maksust saadav tulu mõjutab otseselt „abi suurust", tõlgendada seda väljendit täielikult raamatupidamislikus tähenduses, pidades silmas abi summat või mahtu. Kohtupraktika saksa- ja ingliskeelsetes versioonides on „abi suurus" tõlgitud vastavalt „den Umfang der Beihilfe" ja „the amount of the aid".[43] Vastuse sellele küsimusele annab puhtalt raamatupidamislik hinnang ning see vastus välistab järelikult maksukohustuslaste ja abisaaja vaheliste konkurentsisuhete analüüsi.

95. Kolmandaks võib Euroopa Kohtu sõnul maksu tasuma kohustatud isikute ja sellest maksust rahastatava abi saaja vahelise konkurentsisuhte kohta täiendava kriteeriumi loomine mõjutada komisjoni tehtava kontrolli tõhusust. Nimelt sõltuks see kontroll iga liikmesriigi eelnevast ja ühepoolsest hinnangust konkurentsisuhete olemasolu ja seisukorra kohta.[44] See oht on minu arvates seda suurem, et praktikas kogutakse sellist maksu sektori tasandil, nii et maksukohustuslased ja abi saaja tegutsevad samal turul või seotud turgudel.

96. Kui peaks nõustuma apellandi argumendiga, tähendaks see, et iga kord, kui maksu kogutakse sektori tasandil ja see puudutab ettevõtjaid, kes konkureerivad abi saajaga, oleks kohustusliku sihtotstarvet määrava seose kriteerium seega täidetud. Selline tõlgendus oleks aga ilmselgelt vastuolus Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikaga. Nimelt kavatses Euroopa Kohus tõlgendada kohustusliku sihtotstarvet määrava seose olemasolu väga kitsalt, et järgida ELT lepinguga ette nähtud täpset piiritlust, millega eristatakse riigiabi sätteid sätetest, milles käsitletakse liikmesriikide maksusätetest tulenevat konkurentsi moonutamist.

97. Ma leian seega neid asjaolusid arvestades, et Üldkohus tegi õigesti, kui ta lükkas tagasi apellandi argumendi RTVE väidetava konkurentsieelise kohta tema konkurentidele kehtestatud maksu tõttu hinnangus, milles käsitleti kohustusliku sihtotstarvet määrava seose olemasolu maksumeetme ja kõnealuse RTVE-le suunatud abi vahel.

98. Seetõttu tuleb DTSi selle kohta esitatud etteheide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

iv) Asjaolu, et RTVE käsutuses olev ülejäänud maksutulu suunatakse reservfondi ja vajaduse korral kantakse riigikassasse[45]

99. DTS heidab Üldkohtule ette järeldust, mille kohaselt maksust saadav tulu ei mõjuta abi suurust, sest nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 66 ja 67, suunatakse avaliku teenuse netokulusid ületavad tulud reservfondi või kantakse riigikassasse ning seetõttu on ette nähtud RTVE tulude absoluutne ülempiir. Sellise absoluutse ülempiiri olemasolu ei ole oluline. Vastavalt 22. detsembri 2008. aasta kohtuotsusele Régie Networks (C-333/07, EU:C:2008:764), selleks et saaks järeldada, et maks mõjutab abi suurust, oleks nimelt asjakohane, et see määrataks kindlaks maksimaalmäära raames ka eeldatavalt saadava maksutulu alusel, millega on tegemist käesoleval juhul.

100. Leian, et see etteheide ei ole põhjendatud.

42 — Meenutan, et selle sätte eesmärk on säilitada ettevõtjate vahel konkurents, keelates liikmesriigil igasuguse abi andmise, mis vastab selle lõikes 1 sätestatud tingimustele.

43 — Vt eelkõige kohtuotsus, 13.1.2005, Streekgewest (C-174/02, EU:C:2005:10, punkt 26).

44 — Vt kohtuotsus, 22.12.2008, Régie Networks (C-333/07, EU:C:2008:764, punkt 95).

45 — See argument sisaldus algselt DTSi poolt esitatud teises tühistamisväites. Kuna selles väites käsitleti Üldkohtu poolt õigusnormi rikkumist Euroopa Kohtu praktika tõlgendamisel, otsustasin ma seda argumenti käsitleda seoses esimese väitega.

101. Nagu olen märkinud, siis asjaolu, et vastavalt seaduse nr 17/2006 artiklile 33 ja seaduse nr 8/2009 artiklile 8 suunatakse RTVE käsutuses olev ülejäänud maksutulu reservfondi ja vajaduse korral kantakse riigikassasse, katkestab kohustusliku sihtotstarvet määrava seose maksutulude ja kõnealuse abi vahel. Sellises olukorras ei mõjuta maksutulu abi suurust automaatselt, sest ülejääk jaotatakse ümber teisteks eesmärkideks ega võimalda abi suurust suurendada.

102. Paralleel, mille apellant toob 22. detsembri 2008. aasta kohtuotsusega Régie Networks (C-333/07, EU:C:2008:764), ei ole minu arvates asjakohane. Kohtuasjas, milles see kohtuotsus tehti – ning nagu nähtub otseselt selle kohtuotsuse punktist 104 –, oli ringhäälingureklaami maksust saadav tulu nimelt mõeldud eranditult ja „tervikuna“ raadioringhäälingutegevusele antava abi rahastamiseks. Kuigi seda abi andis üks komisjon, ei olnud sellel komisjonil volitusi kasutada olemasolevaid vahendeid muuks otstarbeks kui nimetatud abi maksmiseks. Käesoleval juhul ei ole aga olukord ilmselgelt selline, sest kõnealuseid maksumeetmeid ei suunata eranditult ja tervikuna abi rahastamiseks, seevastu ülejääk suunatakse reservfondi ja kantakse vajaduse korral riigikassasse, et jaotada see ümber teisteks eesmärkideks.

103. Seega ei ole Üldkohus rikkunud minu arvates ühtegi õigusnormi, kui ta leidis, et seaduse nr 17/2006 artiklis 33 ja seaduse nr 8/2009 artiklis 8 sätestatud mehhanism ei võimalda pidada maksu RTVE-le suunatud abi suurust otseselt mõjutavaks.

104. Neid asjaolusid arvestades tuleb esimese väite teine osa lükata põhjendamatuse tõttu tagasi.

105. Seetõttu teen Euroopa Kohtule ettepaneku, et ta tunnistaks osaliselt tulemusetuks ja osaliselt põhjendamatuks apellandi esimese väite, mille kohaselt on rikutud ELTL artikli 107 lõiget 1 abi mõiste väära tõlgendamise tõttu.

C. *Teine väide, mille kohaselt on Üldkohtu teostatud kohtulik kontroll ebapiisav ja Üldkohtu hinnangus ELTL artikli 107 lõike 1 rikkumise kohta on moonutatud kohaldatavat liikmesriigi õigust*

106. DTS kritiseerib oma teises väites siseriikliku õiguse analüüsi, mille Üldkohus tegi vaidlustatud kohtuotsuse punktides 66, 67 ja 69, et jõuda vaidlustatud kohtuotsuse punktides 102–104 toodud järeldusele, mille kohaselt DTSile kehtestatud maks ei mõjuta RTVE-le antava abi summat ega moodusta seega abikava lahutamatut osa.

107. See teine väide on esitatud kahes osas.

108. Esimeses osas käsitletakse Üldkohtu teostatud kohtuliku kontrolli ebapiisavust seoses tema hinnanguga kohustusliku sihtotstarvet määrava seose olemasolust maksu ja kõnealuse abi vahel.

109. Teises osas käsitletakse kohaldatava liikmesriigi õiguse moonutamist, sest Üldkohus ei võtnud oma analüüsis arvesse asjaolu, et RTVE eelarveprojekt on koostatud hinnangulist maksutulude summat arvestavalt, mistõttu see summa mõjutab abi suurust otseselt.

1. Vaidlustatud kohtuotsus

110. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 65 järeldas Üldkohus, et seaduse nr 8/2009 alusel ei sõltu RTVE-le ette nähtud abi summa DTSile kehtestatud maksust saadavast tulusummast, sest abi summa on kindlaks määratud avaliku teenuse osutamise kohustuse täitmise netokulusid arvestades.

111. Selle järelduse põhjendamiseks analüüsis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 66–68 ühelt poolt seaduse nr 17/2006 artikli 33 ning seaduse nr 8/2009 artikli 3 lõike 2 ja artikli 8 sätteid, millega määratakse kindlaks Hispaania riigi roll juhul, kui RTVE käsutuses olev tulu ületab avaliku teenuse osutamise kohustuse täitmise kulusid.

112. Teisalt analüüsis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 69 seaduse nr 8/2009 artikli 2 lõike 2 sätteid, millega määratakse kindlaks Hispaania riigi roll juhul, kui RTVE käsutuses olevatest tuludest ei piisa avaliku teenuse osutamise kohustuse täitmise kulude katmiseks.

2. Teise väite esimene osa, milles käsitletakse Üldkohtu kohtuliku kontrolli ebapiisavust

a) Poolte argumendid

113. Teise väite esimeses osas väidab apellant, et kohtulik kontroll, mida Üldkohus tegi vaidlusaluse otsuse suhtes, oli ebapiisav. Ühelt poolt ei võtnud Üldkohus arvesse kõiki asjakohaseid Hispaania õigusnorme ja eriti seaduse nr 17/2006 artiklit 34 ja õigusakti Mandato-marco a la Corporación RTVE previsto en el articulo 4 de la Ley 17/2006 de la radio y la televisión de titularidad estatal, aprobado por los plenos del congreso de los diputados y del senado (RTVE-le antud raamvolitus, mis on ette nähtud seaduse nr 17/2006 artikli 4 alusel ja mille on heaks kiitnud täiskogu istungil saadikute koda ja senat)[46] artiklit 44. Neist sätetest nähtub selgelt, et RTVE on õiguslikult kohustatud koostama oma eelarve, võttes arvesse mitte üksnes avaliku teenuse osutamise kohustuse hinnangulisi kulusid, vaid ka hinnangulisi tulusid, mis hõlmavad kõnealusest maksust saadavat tulu. See tõendab, et DTSile kehtestatud maksust saadavate tulude hinnanguline summa mõjutab RTVE poolt saadava abi suurust.

114. Teiselt poolt ei ole Üldkohus kontrollinud täielikult komisjoni esitatud hinnanguid tingimuste kohta, mis on nimetatud 22. detsembri 2008. aasta kohtuotsuses Régie Networks (C-333/07, EU:C:2008:764) ja mille kohaselt maksust saadav tulu mõjutab abi summa suurust, sest antavat toetust arvutatakse maksust „eeldatavalt“ saadava tulu või maksutulu „hinnangulise“ summa alusel. Üldkohus ei ole nimelt kontrollinud, millisel määral mõjutab maksutulu hinnanguline summa abi arvutamist, vaid ta piirdus komisjoni analüüsi heakskiitmisega.

115. RTVE, Hispaania Kuningriik ja komisjon vaidlustavad selle argumendi vastuvõetavuse. RTVE ja Hispaania Kuningriik väidavad, et Üldkohus ei ole kohustatud viitama igale liikmesriigi õigusnormile, mida kohaldatakse. Seaduse nr 17/2006 artiklit 34 ja raamvolituse artiklit 44 ei pidanud DTS Üldkohtus muu hulgas oluliseks. Komisjon rõhutab, et DTS ei ole viidanud seaduse nr 17/2006 artiklile 33 ja artiklile 34, raamvolituse artiklile 44 ning artikli 2 lõikele 2 ega seaduse nr 8/2009 artiklile 8 ei oma hagis ega repliigis Üldkohtus. Üldkohus ei ole aga kohustatud viitama omal algatusel liikmesriigi õigusnormidele, kui ta kontrollib komisjoni otsuse seaduslikkust.

116. Igal juhul leiavad RTVE, Hispaania Kuningriik ja komisjon, et need etteheited ei ole põhjendatud.

46 — *BOE* nr 157, 30.6.2008, lk 28833, edaspidi „raamvolitus“.

b) Kohtujuristi analüüs

i) Esimene argument, mille kohaselt ei ole võetud arvesse seaduse nr 17/2006 artiklit 34 ja raamvolituse artiklit 44

117. Kõigepealt tuleb täpsustada, et vaatamata tähtsusele, mida DTS näib omistavat eespool viidatud sätetele selles apellatsioonmenetluses, ei ole ta neid maininud üheski menetlusdokumendis, mille ta esitas Üldkohtus toimunud menetluses. Asjaolu, et DTS ei ole pidanud vajalikuks mainida nimetatud sätteid oma hagiavalduses või vähemalt oma repliigis, tõendab minu arvates, et tegemist ei olnud oluliste või asjakohaste sätetega.

118. Nagu ta rõhutab oma apellatsioonkaebuse 3. joonealuses märkuses, on seaduse nr 17/2006 tekst ja raamvolituse tekst lisatud vastavalt komisjoni kostja vastusele ja RTVE menetlusse astuja seisukohtadele Üldkohtus. Siiski on hageja kohustuseks tuua seoses vaidlusaluse otsuse peale esitatud tühistamishagiga ammendavalt välja kohaldatavad siseriiklikud õigusnormid, mida ta peab asjakohaseks, ja Üldkohtule ei saa ette heita, et ta ei ole teinud otsust neist mõnede sätete kohta, kui apellant ei ole neile otseselt viidanud. Kuigi apellant märgib, et on esitanud nimetatud sätted kohtuistungil Üldkohtus, ei ole teada, mis ulatuses DTS viitab seaduse nr 17/2006 artiklile 34 ja raamvolituse artiklile 44.

119. Igal juhul meenutan, et ainult Üldkohus on pädev hindama talle esitatud tõendite tõenduslikku väärtust.[47] Üldkohtul oli seega täielikult õigus välistada oma analüüsis seaduse nr 17/2006 artikkel 34 ja raamvolituse artikkel 44. Nagu on minu analüüsist seejärel näha, ei võimalda need sätted, arvestades nende eesmärki, mõista kõnealuse maksu ja RTVE-le suunatud abi vahelise kohustusliku sihtotstarvet määrava seose laadi.

120. Neil asjaoludel leian, et see esimene argument on vastuvõetamatu.

ii) Teine argument, mille kohaselt oli Üldkohtu kohtulik kontroll ebapiisav seoses tingimustega, mis on nimetatud 22. detsembri 2008. aasta kohtuotsuses Régie Networks (C-333/07, EU:C:2008:764)

121. Kõigepealt teen ettepaneku lükata teine argument tagasi, kuna see ei ole põhjendatud.

122. Põhjustel, mida selgitasin käesoleva ettepaneku punktis 102, ei ole paralleel, mille apellant toob käesoleva kohtuasja ja selle kohtuasja vahel, milles tehti 22. detsembri 2008. aasta kohtuotsus Régie Networks (C-333/07, EU:C:2008:764), asjakohane. Viimati nimetatud kohtuasjas oli olemas mitte üksnes õigusnorm, mis määras maksust saadava tulu raadioringhäälingutegevusele antavale abile, vaid sellest maksust saadav tulu oli ka eranditult ja tervikuna määratud nende abide rahastamiseks, ilma et ülejäänud tulu oleks jaotatud ümber teisteks eesmärkideks.

123. Arvestades neid asjaolusid, tuleb teise väite esimene osa seega tagasi lükata osaliselt vastuvõetamatuse ja osaliselt põhjendamatuse tõttu.

47 — Väljakujunenud kohtupraktikast nähtub, et ainul Üldkohtul on pädevus tuvastada ja hinnata faktilisi asjaolusid ja samuti on ta ainsana pädev hindama talle esitatud tõendite tõenduslikku väärtust, juhul kui need tõendid, mis ta on nende faktiliste asjaolude tõendamisel aluseks võtnud, on saadud õiguspäraselt, kui on järgitud õiguse üldpõhimõtteid ning tõendamiskoormist ja tõendite hankimist puudutavaid menetlusnorme (vt kohtuotsused, 21.9.2006, JCB Service *vs.* komisjon, C-167/04 P, EU:C:2006:594, punktid 106 ja 107 ning seal viidatud kohtupraktika, ja 10.5.2007, SGL Carbon *vs.* komisjon, C-328/05 P, EU:C:2007:277, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika).

3. Teise väite teine osa, mille kohaselt on kohaldatavat siseriiklikku õigust moonutatud

a) Poolte argumendid

124. Oma teise väite teises osas heidab apellant – keda toetab Telefónica – Üldkohtule ette, et ta moonutas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 66, 67 ja 69 seaduse nr 8/2009 artikli 2 lõiget 2 ja artiklit 8 ning seaduse nr 17/2006 artiklit 33, millele Üldkohus tugines jõudmaks järeldusele, et kõnealune maks ei mõjuta RTVE-le suunatud abi summat. Üldkohus andis neile sätetele nimelt ulatuse, mida neil ei ole, kui neid analüüsida koosmõjus seaduse nr 17/2006 artikliga 34 ja raamvolituse artikliga 44.

125. Telefónica väidab veel, et Üldkohus tõlgendas vääralt siseriiklikku õigust, moonutades ilmselgelt tõendeid, mida talle on esitatud.

126. RTVE, Hispaania Kuningriik ja komisjon väidavad, et see väide on vastuvõetamatu.

b) Kohtujuristi analüüs

127. Vastupidi selle, mida väidavad RTVE, Hispaania Kuningriik ja komisjon, on teise väite teine osa minu arvates vastuvõetav.

128. Euroopa Kohtule võib nimelt esitada etteheited faktiliste asjaolude tuvastamise ja hindamise kohta, kui apellant väidab, et Üldkohus moonutas talle esitatud tõendeid.[48] Selline on aga tõesti olukord käesoleval juhul, sest DTS heidab Üldkohtule ette siseriikliku õiguse moonutamist, mistõttu apellant märgib ühelt poolt täpselt asjaolud, mida on tema arvates Üldkohus moonutanud, ja teiselt poolt märgib ta analüüsivead, mis tema arvates viisid Üldkohtu nimetatud moonutamiseni.

129. Euroopa Kohus võib seega läbi viia kohtuliku kontrolli.

130. Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale tuleb Euroopa Kohtul kindlaks teha, kas Üldkohus on talle esitatud dokumentide ja muude tõendite alusel moonutanud asjaomaste siseriiklike õigusnormide sõnastust, kas ta on nende tõendite kohta teinud järeldusi, mis on ilmselgelt nende sisuga vastuolus, ja kas ta on kõigi tõendite hindamisel käsitletava siseriikliku õiguse sisu väljaselgitamiseks omistanud mõnele neist sellise tähenduse, milleks muude tõenditega arvestades puudub alus.[49]

131. Niisugune moonutamine peab siiski selgelt nähtuma toimiku materjalidest, ilma et Euroopa Kohtul oleks vaja fakte ja tõendeid uuesti hindama asuda või uurida uusi tõendeid.[50]

132. Pärast DTSi esitatud argumentide tähelepanelikku lugemist olen jõudnud järeldusele, et DTS ei ole suutnud tõendada, et Üldkohus tegi vaidlustatud kohtuotsuse punktides 66–69 järeldusi, mis on ilmselgelt vastuolus kõnealuste Hispaania õigusnormide sisuga, või omistas mõnele neist sellise tähenduse, milleks muude toimiku materjalidega arvestades puudub alus.

48 — Kohtuotsus, 3.4.2014, Prantsusmaa *vs.* komisjon (C-559/12 P, EU:C:2014:217, punkt 79 ja seal viidatud kohtupraktika).

49 — Kohtuotsus, 5.7.2011, Edwin *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (C-263/09 P, EU:C:2011:452, punkt 53).

50 — Vt eelkõige kohtuotsused, 21.9.2006, JCB Service *vs.* komisjon (C-167/04 P, EU:C:2006:594, punkt 108 ja seal viidatud kohtupraktika); 18.1.2007, PKK ja KNK *vs.* nõukogu (C-229/05 P, EU:C:2007:32, punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika) ning 3.4.2014, Prantsusmaa *vs.* komisjon (C-559/12 P, EU:C:2014:217, punkt 80 ja seal viidatud kohtupraktika).

i) Seaduse nr 8/2009 artikli 2 lõike 2 tõlgendamine vaidlustatud kohtuotsuse punktis 69

133. Üldkohus nendib, et „juhul kui RTVE käsutuses olevatest summadest ei piisa avalik-õigusliku ringhäälinguteenuse osutamisega seotud netokulude katmiseks, on seaduse nr 8/2009 artikli 2 lõikes 2 ette nähtud, et vahe kaetakse Hispaania riigieelarvest tehtavate maksete arvel“.

134. DTSi sõnul ei kohusta see säte Hispaania riiki eraldama oma riigieelarvevahendeid avaliku teenuse osutamisega seotud kulude katmiseks, vaid paneb talle kohustuse täiendada RTVE eelarvet, kui eelarve täitmisel on maksutulu summa väiksem eelarveprognoosidest. Muu hulgas ei ole riigieelarvest tehtavad maksed lubatud, kui kulud ületavad eelarveprognoose.

135. Lisaks tuleb seaduse nr 8/2009 artikli 2 lõiget 2 analüüsida koosmõjus seaduse nr 17/2006 artikli 34 ja raamvolituse artikliga 44. Seaduse nr 17/2006 artikli 34 alusel koostab RTVE ise oma eelarve, võttes arvesse mitte üksnes avaliku teenuse osutamise hinnangulisi kulusid, vaid ka hinnangulisi tulusid, sh seadusega nr 8/2009 ette nähtud maksust saadavat tulu. Seaduse nr 8/2009 artikli 2 lõike 2 alusel. juhul kui maksudest saadav tegelik tulu on väiksem hinnangulisest maksutulust ega võimalda katta avaliku teenuse kulu RTVE eelarvest, on Hispaania riik kohustatud järelikult täiendama „eelarvekava“ oma riigieelarvest tehtavate maksete arvel. „Eelarvekava“ tuleb aga koostada maksutulude hinnangulise summa põhjal ja järelikult mõjutab see summa abi summa suurust otseselt. Maksust saadava tulu mõju RTVE eelarve täitmisele ei tohi seega segi ajada maksutulude hinnangulise summa mõjuga nimetatud eelarve esialgsele koostamisele ja sellest tulenevalt abi summa suurusele. Ainult see viimane on oluline.

136. Telefónica lisab, et on olemas ilmsed tõendid, mis lükkavad ümber Hispaania riigieelarvest väidetava täiendava makse tegemise võimalikkuse, sest seaduse nr 8/2009 põhjendustest näiteks nähtub, et „rahastamise tagatisega kaasnev maksete suurenemine riigilt ei tundu mõistlik“. Muu hulgas on tegemist teisejärgulise võimalusega, sest kaks tingimust peab olema täidetud, et Hispaania riik rahastaks ühte osa avaliku teenuse osutamise kohustuse kuludest. Esiteks peab vastaval eelarveaastal olema maksust saadav tulu madalam avaliku teenuse kohustuse täitmise kuludest ja teiseks peab olema reservfondi summa ebapiisav, et katta RTVE kulusid sellel eelarveaastal. Lisaks on seaduse nr 8/2009 artikli 2 lõikega 2 kehtestatud riigi tagatis, mis on piiratud vahega ühelt poolt reservfondi ületava maksutulu ja teiselt poolt avaliku teenuse kohustuse kulude vahel. Tegemist on seega uue abimeetmega. See ei takista RTVE-le antava abi kindlaks määramist maksust saadava tulu alusel, ja juhul, kui tulu on ebapiisav, kohustub Hispaania riik vahe katma.

137. Minu arvates ei võimalda miski neis apellandi esitatud argumentides tõendada, et Üldkohus on seaduse nr 8/2009 artikli 2 lõike 2 sõnastust ilmselgelt moonutanud.

138. Esiteks väites, et vastavalt sellele sättele „[on] Hispaania riik kohustatud täiendama „eelarvekava“ maksetega oma riigieelarvest“, või ka seda, et „[nimetatud] säte paneb riigile kohustuse täiendada RTVE „eelarvekava“, kui selle täitmisel on maksutulu summa eelarveprognoosidest madalam“, ei kaldu apellant kõrvale Üldkohtu tõlgendusest seaduse nr 8/2009 artikli 2 lõike 2 kohta.

139. Teiseks, kuigi apellant heidab Üldkohtule ette, et ta ei tõlgendanud seda sätet seaduse nr 17/2006 artikli 34 ja raamvolituse artikli 44 sõnastuse alusel, ei saa ma päriselt aru, milles seisneb nende sätete asjakohasus.

140. Seaduse nr 17/2006 artikkel 34 „Eelarved“ on sätestatud järgmiselt:

„1. RTVE […] koostab vastavaid iga-aastaseid vahendeid ja eraldisi täpsustava tegevuseelarve ning üksikasjaliku põhieelarve. RTVE tegevus- ja põhieelarved […] moodustavad osa riigieelarvest.

2. RTVE tegevus- ja põhieelarved […] hõlmavad asjaomase eelarveaasta eeldatavat kasumiaruannet ja tabelit eeldatava rahastamise kohta. Ettevõtte eeldatav bilanss ning ministeeriumi nõutavad täiendavad dokumendid […] on esitatud nende eelarvete lisas.

[…]".

141. Raamvolituse artiklis 44 „Eelarvelised kohustused" on täpsustatud veel järgmist:

„RTVE ja selle äriühingud viivad oma eelarved vastavusse seaduse nr 17/2006 artikliga 34. Nimetatud eelarved koostatakse kooskõlas tasakaalustatud eelarve põhimõttega ja neis nähakse ette finantskohustused, mis on vajalikud niisuguste käesoleva raamvolitusega ette nähtud üldiste eesmärkide järgimiseks, mis on välja töötatud kehtivas lepinguprogrammis."

142. Tuleb nentida – nagu märgivad muu hulgas RTVE ja komisjon –, et nende sätetega nähakse ette ainult üldised põhimõtted ja neist ühegi sõnastus ei võimalda tuvastada kohustuslikku sihtotstarvet määravat seost kõnealuste maksutulude ja RTVE-le antava abikava vahel.

143. Kolmandaks ei võimalda ka Telefónica argumendid nentida, et Üldkohtu tuvastatu on ilmselgelt vastuolus seaduse nr 8/2009 artikli 2 lõikega 2. Nimetatud seaduse põhjendustel ei ole siduvat jõudu ja Telefónica esitatud väljavõte ei võimalda ilmselgelt välistada täiendavat makset Hispaania riigilt. Lisaks on minu arvates ebaoluline, et tegemist on teisejärgulise võimalusega. Üldkohus mainib sellise võimaluse olemasolu sätete põhjal, millest piisab, et jõuda vaidlustatud kohtuotsuse punktis 101 esitatud järeldusele, mille kohaselt on Hispaania riik kohustatud katma vahe RTVE rahaliste vahendite ja kõigi tema avaliku teenuse osutamise kohustuste täitmise kulude vahel.

ii) Seaduse nr 17/2006 artikli 33 ja seaduse nr 8/2009 artikli 8 tõlgendamine vaidlustatud kohtuotsuse punktides 66–68

– Vaidlustatud kohtuotsus

144. Üldkohus otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 66–68 järgmist:

„66 […] kui RTVE käsutusse antud tulu ületab avalik-õigusliku ringhäälinguteenuse osutamisega seotud kulusid, siis esiteks vastavalt seaduse nr 17/2006 artiklile 33, seadusega nr 8/2009 muudetud redaktsioonis, suunatakse ülejäänud summa mujale. Kui ülejääk ei ületa 10% RTVE eelarvelistest kuludest, suunatakse see reservfondi ja kui ülejääk ületab selle piiri, kantakse see riigikassasse.

67 Seoses reservfondi kantud kapitaliga ilmneb seaduse nr 8/2009 artiklist 8, et seda saab kasutada üksnes Hispaania majandus- ja rahandusministeeriumi sõnaselgel loal ja kui seda ei kasutata nelja aasta jooksul, siis kasutatakse seda Hispaania riigieelarvest tehtavate maksete vähendamiseks. Seetõttu ei saa reservfondi kantud kapitali puhul lugeda, et see mõjutab RTVE-le ette nähtud abi suurust otseselt.

68 Lisaks on seaduse nr 8/2009 artikli 3 lõikes 2 ette nähtud RTVE tulude absoluutne ülempiir, milleks aastatel 2010 ja 2011 oli määratud 1200 miljonit eurot. Seda piiri ületavad summad kantakse otse Hispaania riigieelarvesse."

– Poolte argumendid[51]

145. Esiteks heidab DTS Üldkohtule ette, et ta moonutas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 66 ja 67 seaduse nr 17/2006 artikli 33 ja seaduse nr 8/2009 artikli 8 sätteid, sest ta andis neile ulatuse, mis neil puudub. Nimelt kinnitas Üldkohus ainult seda, et vastavalt seaduse nr 8/2009 artikli 8 lõikele 3 saab reservfondi kasutada üksnes Ministerio de Economía y Hacienda (Hispaania majandus- ja rahandusministeerium) sõnaselgel loal, jättes välja selle sätte esimesed sõnad, mille kohaselt „vahendeid võib kasutada ainult eelmiste aastate kahjumite katmiseks ja ettenägematute olukordadega tegelemiseks seoses avaliku teenuse osutamisega“. Apellandi sõnul sõltub täiendavate vahendite suurus tingimata maksudest saadavast tulust, sest neid vahendeid rahastatakse maksudest.

146. Telefónica väidab muu hulgas, et Üldkohus tõlgendas seaduse nr 17/2006 artikli 33 lõiget 1 ja seaduse nr 8/2009 artikli 3 lõiget 2 vääralt, kui ta järeldas, et need sätted tühistavad abi summa ja maksumeetmete alusel kogutud maksutulu vahel igasuguse suhte. Ühelt poolt on asjaolu, et tulud võivad minna Hispaania riigieelarvesse, teisejärguline võimalus. Ainult tulud, mis ületavad 10% piiri RTVE iga-aastastest kuludest, kantakse nimelt riigikassasse. Teiselt poolt ei järeldu sellest, et abi suurus ei sõltu maksutulude suurusest. Seaduse nr 17/2006 artikli 33 lõikega 1 on äärmisel juhul kehtestatud abi suuruse piir. See ei takista kogu maksust saadud tulu konverteerimist abiks siseriikliku seadusandja kehtestatud piirides. Nimetatud piir on abi ühisturuga kokkusobivuse vältimatu eeltingimus, vastasel juhul oleks see ülemäärane hüvitamine, mis on Liidu õigusega vastuolus.

– Kohtujuristi analüüs

147. Need kaks argumenti tuleb tagasi lükata.

148. Kõigepealt märgin apellandi esitatud kahe argumendi kohta, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 66 kordas Üldkohus seaduse nr 17/2006 artikli 33 sätete tõlgendust sisuliselt identses sõnastuses, mille apellant on ise esitanud oma hagiavalduse punktis 10.[52]

149. Seejärel DTS ainult täpsustab seoses vaidlustatud kohtuotsuse punktis 67 esitatud Üldkohtu analüüsiga ühe sätte – seaduse nr 8/2009 artikli 8 lõike 3 – sõnastust, mis ei võimalda sugugi vaidlustada Hispaania õigust käsitlevat Üldkohtu tõlgendust ega teha ka järeldust, mille kohaselt apellandi poolt tasumisele kuuluva maksumeetme summa mõjutab RTVE-le antava abi summat.

150. Telefónica argumentidega ei saa sugugi tõendada, et Üldkohus moonutas nimetatud sätete sõnastust ilmselgelt. Olenemata sellest, kas Üldkohtu nimetatud võimalus on teisejärguline või mitte, on kindel, et vastavalt seaduse nr 17/2006 artiklile 33 läheb ülejääk juhul, kui see ei ületa 10% RTVE iga-aastastest eelarvekuludest, reservfondi, ja selle piiri ületamisel kantakse ülejääk riigikassasse; seda järeldust ei ole Telefónica üldse vaidlustanud. Vastupidi sellele, mida väidavad viimati nimetatud, ei ole Üldkohus sellest järeldanud, et abi suurus ei sõltu maksutulude suurusest, vaid et maksutulude summa ei saa RTVE-le antava abi summat „mõjutada otseselt“.

151. Arvestades neid asjaolusid, teen Euroopa Kohtule seetõttu ettepaneku lükata tagasi osaliselt vastuvõetamatuse ja osaliselt põhjendamatuse tõttu teine väide, mille kohaselt oli Üldkohtu tehtav kohtulik kontroll ebapiisav ja mille kohaselt on kohaldatavat siseriiklikku õigust moonutatud Üldkohtu hinnangus ELTL artikli 107 lõike 1 rikkumise kohta.

51 — Esiteks heidab DTS – viidates 22. detsembri 2008. aasta kohtuotsusele Régie Networks (C-333/07, EU:C:2008:764) – Üldkohtule ette järeldust, mille kohaselt maksust saadav tulu ei mõjuta abi suurust, sest tulud, mis ületavad avaliku teenuse osutamise netokulusid, lähevad reservfondi või kantakse riigikassasse ning seega on ette nähtud RTVE tulude absoluutne ülempiir. Seda esimest argumenti, mille kohaselt rikkus Üldkohus õigusnormi Euroopa Kohtu praktika tõlgendamisel, otsustasin käsitleda seoses esimese väitega.

52 — See punkt 10 on sõnastatud järgmiselt:
„Seadusega kehtestatakse ka reservfond, millesse suunatakse tulud, mis ületavad avaliku teenuse osutamise netokulusid kuni maksimaalselt 10% iga-aastasest eelarvekulust; seda ülempiiri ületavad tulud tuleb kanda riigikassasse […]“.

D. *Kolmas väide, milles käsitletakse moonutamist ja Üldkohtu kohtuliku kontrolli piiride rikkumist Üldkohtu hinnangus ELTL artikli 106 lõike 2 rikkumise kohta*

152. Käesoleval juhul väidab apellant piisavalt üksikasjalikult, et Üldkohus moonutas argumente, mille apellant esitas ELTL artikli 106 lõike 2 rikkumist käsitleva teise tühistamisväite põhjendamiseks, mille tulemusel Üldkohus tegi otsuse *ultra petita*, muutis kohtuvaidluse eset ning ületas oma kohtuliku kontrolli piire.

153. Neil asjaoludel on kolmas väide vastuvõetav vastupidi sellele, mida väidab RTVE.

154. See kolmas väide koosneb kahest osast, millest esimeses käsitletakse moonutamist ja teises seda, et Üldkohus rikkus oma kohtuliku kontrolli piire, arvestades, et esimese osa põhjendatus on teise osa analüüsi eelduseks.

1. Kolmanda väite esimene osa, mille kohaselt on moonutatud esimeses kohtuastmes esitatud argumente ELTL artikli 106 lõike 2 rikkumise põhjendamiseks

155. Meenutan, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale peab moonutamine nähtuma toimikumaterjalidest ilmselgelt, ilma et oleks vaja fakte ja tõendeid uuesti hinnata.

156. Hinnangus, mille Üldkohus on esitanud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 118–167, ei esine aga minu arvates seda puudust.

157. Esiteks väidab DTS, et Üldkohus tõlgendas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 151 ja 152 vääralt teist tühistamisväidet, kui ta eristas „hageja argumen[te], mis puudutavad seadusega nr 8/2009 kehtestatud või muudetud kolme maksumeetme mõju“ „hageja argumentide[st], mis puudutavad seadusega nr 8/2009 muudetud RTVE rahastamiskavas ette nähtud abi elementide mõju“. Nimelt nähtub menetlusdokumentidest selgelt, et apellant ei ole kunagi esitanud argumente abi kui sellise mõju kohta.

158. DTS esitas oma hagiavalduse punktis 59 teise tühistamisväite, milles ta tõepoolest märkis, et „komisjon rikkus ELTL artikli 106 lõiget 2, andes loa abikavale, mis ei vasta selle artikliga kehtestatud proportsionaalsuse nõudele, *sest abi rahastamiseks ette nähtud maksudega* kaasneb konkurentsi moonutamine, mis on vastuolus üldise huviga“.[53]

159. Arvestades aga apellandi poolt oma hagiavalduses ja repliigis esitatud põhjendusi ja argumente, võis Üldkohus asuda õigustatult seisukohale, et apellant seadis kahtluse alla komisjoni hinnangu, milles käsitleti mitte üksnes seadusega nr 8/2009 kehtestatud või muudetud kolme maksumeetme mõju konkurentsile, vaid ka nimetatud seadusega muudetud RTVE rahastamiskavas ette nähtud abi elementide mõju konkurentsile.

160. DTS esitas nimelt oma hagiavalduse punktis 77 argumendid konkurentsi moonutamise olemasolu kohta, märkides, et „[vaidlusaluse] otsusega lubatud *RTVE rahastamissüsteem* (ja eelkõige tasulise televisiooni operaatoritele kehtestatud „makse“ 1,5%)“ moonutab üldise huvi vastaselt konkurentsi audiovisuaalse sisu omandamise turgudel ja televaatajate turul, ning oma repliigis nimetab DTS veel üldiselt „rahastamise uut süsteemi [või kava]“.[54]

53 — Kohtujuristi kursiiv.

54 — Vt DTSi esitatud repliik, punktid 27 ja 28.

161. Lisaks vaidlustab DTS oma hagi punktides 93–99 otseselt „seadusega nr 8/2009 ette nähtud mehhanismid“ RTVE tegevusest tekkivate konkurentsi moonutuste ärahoidmiseks ja eelkõige sätted, mis on ette nähtud seaduse nr 8/2009 artikli 3 lõikes 1, artikli 6 lõikes 5 ja artikli 9 lõike 1 punktides i ja m.

162. Nagu nähtub aga DTSi esitatud hagi punktidest 94–99 ja vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 162–164, on need mehhanismid apellandi vaidlustatud maksumeetmetest eraldi ja kuuluvad RTVE-le antava abi rahastamiskavasse.

163. Neil asjaoludel ja arvestades apellandi poolt oma menetlusdokumentides esitatud argumente, ei saa väita, et Üldkohus tõlgendas vääralt teist tühistamisväidet, kui ta eristas „hageja argumen[te], mis puudutavad seadusega nr 8/2009 kehtestatud või muudetud kolme maksumeetme mõju“ „hageja argumentide[st], mis puudutavad seadusega nr 8/2009 muudetud RTVE rahastamiskavas ette nähtud abi elementide mõju“.

164. See esimene argument tuleb seega tagasi lükata.

165. Teiseks väidab DTS, et Üldkohus moonutas tema argumente vaidlustatud kohtuotsuse punktis 120, kui ta tegi vääralt vahet argumendil, mille kohaselt RTVE pakub audiovisuaalse sisu omandamise turgudel teisi üle, ja argumendil, mille kohaselt on konkurentsi moonutatud üldise huviga vastuolus oleval määral. Menetlusdokumentidest nähtub selgelt, et DTS väitis, et RTVE uus rahastamisviis, ja eelkõige talle kehtestatud maks, võimaldab moonutada konkurentsi üldise huviga vastuolus oleval määral, mis tugevdab ebaproportsionaalselt RTVE konkurentsiseisundit, võimaldades tal seega tegeleda konkurentsivastase tegevusega, nagu teistest üle pakkumine.

166. See kriitika on põhjendamatu.

167. Nimelt tuleb nentida, et Üldkohtu tehtud eristus tuleneb apellandi enda poolt tehtud eristusest tema hagiavalduse punktides 80 ja 81.

168. Nimelt on DTS väitnud oma hagi punktis 80, et „[uus rahastamise kord võimaldab] RTVE-l esiteks omandada suure ärilise väärtusega taasedastamise õigusi, mis ei ole vajalikud avaliku teenuse osutamise kohustuse täitmiseks“. Apellant palus seega otseselt, et Üldkohus teeks kindlaks, kas komisjon tegi ilmse hindamisvea RTVE-le avaliku teenuse osutamiseks antava hüvitise proportsionaalsuse kontrollimisel. See kontroll võimaldab hinnata, millisel määral võib olla konkurentsi või kaubandust mõjutatud viisil, mis on vastuolus liidu huvidega ELTL artikli 106 lõike 2 tähenduses. Vastavalt Üldkohtu viidatud kohtupraktikale vaidlustatud kohtuotsuse punktis 117 peab nimetatud kontroll võimaldama kindlaks teha, kas ette nähtud hüvitis on vajalik selleks, et kõnealust avalikku teenust saaks osutada majanduslikult vastuvõetavatel tingimustel, või vastupidi, kas kõnealune meede on taotletud eesmärgiga võrreldes ilmselgelt sobimatu.

169. Üldkohus on seetõttu vaidlustatud kohtuotsuse punktides 149–166 analüüsinud etteheidet, milles käsitletakse kaubandustingimuste mõjutamist või muutmist liidu huvide vastase meetmega. Tuleb märkida, et selle analüüsiga seoses võttis Üldkohus apellandi viidatud kahju arvesse vaidlustatud kohtuotsuse punktis 159.

170. DTS väitis „[t]eiseks“ oma hagi punktis 81, et RTVE-le lubatud uued vahendid võimaldavad tal teisi üle pakkuda suure ärilise väärtusega taasedastamise õiguste omandamiseks. Apellant esitas seetõttu oma hagi punktides 81–87 teatud arvu RTVE poolt õiguste omandamise juhtumeid, millega saab tõendada RTVE konkurentsivastast tegevust.

171. Üldkohus kontrollis seetõttu vaidlustatud kohtuotsuse punktides 129–147, kas komisjon oli tegelikult teinud ilmse hindamisvea seoses RTVE konkurentsivastase tegevuse ohuga spordisündmuste taasedastamise ja filmide näitamise õiguste omandamise turul, keskendudes muu hulgas RTVE praktikale teisi üle pakkuda.

172. Arvestades neid asjaolusid, ei saa seega Üldkohtule ette heita, et ta tegi vahet kahel argumendil vaidlustatud kohtuotsuse punktis 120 ja oma järgnevas arutluskäigus, ning mitte üksnes seetõttu, et sellist vahet tegi apellant, vaid ka seetõttu, et nende põhjendatuse hindamine eeldas eraldi kontrolli.

173. See teine argument tuleb seega samuti tagasi lükata.

174. Kolmandaks väidab DTS, et Üldkohus tõlgendas vääralt tema argumente vaidlustatud kohtuotsuse punktides 130 ja 157, kuna ta ei ole kunagi väitnud, et RTVE rahastamiskava moonutab konkurentsi pelgalt seetõttu, et see kava võimaldab RTVE-l konkureerida eraõiguslike operaatoritega audiovisuaalse sisu omandamise turul. DTS väitis, et talle kehtestatud maks süvendab hoopis abist kui sellisest tulenevat konkurentsimoonutust, mistõttu vähenevad temal olevad rahastamisvahendid kõnealustel turgudel ja tugevneb RTVE võime neil samadel turgudel viljeleda konkurentsivastast käitumist.

175. Üldkohus esitas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 130 apellandi argumendi, mille kohaselt „avaliku sektori vahendid, mis on RTVE käsutuses tänu tema rahastamiskavale, võimaldavad tal konkureerida eraõiguslike operaatoritega sisu omandamise turul“. Apellant ei väitnud oma hagis või repliigis tõepoolest otseselt seda, et RTVE rahastamiskava moonutab konkurentsi pelgalt seetõttu, et see kava võimaldab RTVE-l konkureerida eraõiguslike operaatoritega audiovisuaalse sisu omandamise turul.

176. Lisaks selgitas apellant üksikasjalikult konkurentsi olukorda televaatajate turul ja audiovisuaalse sisu omandamise turgudel oma hagi punktides 67–76, rõhutades konkurentsi eelisseisundit, mis on RTVE-l tänu uuele rahastamiskavale, ja kirjeldades oma seisukohta viidetega paljudele omandamistele, milles RTVE osales konkurentide arvelt.

177. Üldkohus järeldas niisiis vaidlustatud kohtuotsuse punkti 130 viimases lauses, et „[p]elk asjaolu, et RTVE konkureerib eraõiguslike operaatoritega sisu omandamise turul ja *mõnel juhul edestab neid*, ei näita seetõttu iseenesest, et komisjon on teinud ilmse hindamisvea“.[55] Mulle tundub, et see järeldus on kooskõlas apellandi selgitusega. Kuigi Üldkohtu esitatud DTSi argumendi sõnastus ei ole tõepoolest täielik, ei nähtu sellest siiski ilmselget tõlgendamisviga.

178. Seega tuleb see kolmas argument tagasi lükata.

179. Neljandaks väidab DTS lõpuks, et Üldkohus moonutas tema argumente vaidlustatud kohtuotsuse punktides 141 ja 158, sest ta ei ole kunagi väitnud, et RTVE varasema tegevuse „mõju [jätkub] tulevikus“ või et RTVE rahastamiskava „on muutnud tema pakkumise kesisemaks ja kahjustab tema lepingulisi kliente“. DTS tõi hoopis näiteid, et selgitada nende varal konkurentsivastaste tegevuste liiki, mida RTVE võis viljeleda temal tavapäraselt olnud märkimisväärsete vahendite tõttu ning millel uus rahastamiskava võimaldab jätkuda ja süveneda.

180. Ühelt poolt tuleb märkida seoses Üldkohtu viitega, mille kohaselt näidetel õiguste omandamisest RTVE poolt on DTSi sõnul jätkuvalt „mõju tulevikus“ (vaidlustatud kohtuotsuse punkt 141), et DTS nentis oma hagi punktis 87, et „[ülepakkumise praktika] jätkub ja süveneb“ vaidlusaluse otsusega lubatud uue rahastamissüsteemi tõttu, lisades oma repliigi punktis 28, et „uus rahastamiskava tagab RTVE-le vahendid, *mis võimaldavad tal esile tuua tema [ülepakkumise] poliitika*“.[56] Tähendus, mille Üldkohus omistas neile viidetele, ei ole minu arvates vastuolus nende sisuga.

55 — Kohtujuristi kursiiv.

56 — Kohtujuristi kursiiv.

181. Teiselt poolt tuleb nentida seoses Üldkohtu viitega, mille kohaselt RTVE rahastamiskava „on muutnud tema pakkumise kesisemaks ja kahjustab tema lepingulisi kliente“ (vaidlustatud kohtuotsuse punkt 158), et Üldkohus kordas sõna-sõnalt väljendit, mida apellant kasutas oma repliigi punktis 28, kus ta väitis, et „[kõnealune] rahastamissüsteem nõrgendas [tema] konkurentsiseisundit […], jättes ta ilma olulistest vahenditest ja kohustades teda vähendama investeeringuid sisusse, *mis muudab tema pakutava tasulise televisiooni kindlasti kesiseks ja kutsub esile lepinguliste klientide kadumist*“.[57]

182. See neljas argument tuleb seega tagasi lükata.

183. Arvestades neid asjaolusid, ei ole moonutamist käsitleva kolmanda väite esimene osa põhjendatud.

184. Kuna kolmanda väite teine osa, mille kohaselt Üldkohus rikkus oma kohtuliku kontrolli piire, põhineb esimese osa põhjendatusel, ei tule seega analüüsida seda teist osa.

185. Arvestades neid asjaolusid, teen Euroopa Kohtule seega ettepaneku lükata põhjendamatuse tõttu tagasi kolmas väide, milles käsitletakse moonutamist ja Üldkohtu kohtuliku kontrolli piiride rikkumist tema hinnangus ELTL artikli 106 lõike 2 rikkumise kohta.

E. *Neljas väide, mille Telefónica esitas Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 40 rikkumise kohta*

186. Seoses oma vastusega apellatsioonkaebusele esitas Telefónica väite, mis erineb DTSi esitatud väidetest ja milles käsitletakse Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 40 rikkumist. Telefónica väidab nimelt, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta lükkas vastuvõetamatuse tõttu tagasi tema argumendi ELTL artikli 108 rikkumise kohta.

187. Tuleb rõhutada, et Telefónica on esitanud selle väite Euroopa Kohtule samas sõnastuses ja sama põhjendusega nagu vastuapellatsioonkaebuses, mille ta Euroopa Kohtule esitas.

188. Vastavalt kodukorra artiklile 174 võib „[v]astuses apellatsioonkaebusele […] nõuda apellatsioonkaebuse täielikku või osalist rahuldamist või rahuldamata jätmist“.

189. Kuna neljanda väite eesmärk on vaidlustatud kohtuotsuse tühistamine põhjusel, millele apellant ei ole oma apellatsioonkaebuses viidanud, on see DTSi esitatud väidetest erinev ja mittesõltuv väide minu arvates vastuvõetamatu.

190. Seevastu analüüsin nimetatud väite põhjendatust seoses selle väite esitamisega Telefónica esitatud vastuapellatsioonkaebuses.

191. Seetõttu teen Euroopa Kohtule ettepaneku lükata vastuvõetamatuse tõttu tagasi Telefónica esitatud neljas väide Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 40 rikkumise kohta.

192. Arvestades kõiki eespool esitatud kaalutlusi, tuleb DTSi esitatud apellatsioonkaebus jätta rahuldamata osaliselt vastuvõetamatuse ja osaliselt põhjendamatuse tõttu.

193. Seega ei tule teha otsust Hispaania Kuningriigi taotluse kohta Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu alusel.

57 — Kohtujuristi kursiiv.

VI. **Vastuapellatsioonkaebus**

194. Telefónica on vastavalt kodukorra artiklile 176 esitanud vaidlustatud kohtuotsuse peale vastuapellatsioonkaebuse, milles ta esitab väite, mis erineb DTSi poolt apellatsioonkaebuses esitatud väidetest.

195. Telefónica põhjendab seda vastuapellatsioonkaebust ühe väitega Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 40 rikkumise kohta, kuna Üldkohus lükkas vastuvõetamatuse tõttu tagasi tema argumendid ELTL artikli 108 rikkumise kohta.

196. See väide on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 207–219 toodud Üldkohtu analüüsi vaidlustamiseks.

F. *Vaidlustatud kohtuotsus*

197. Üldkohus lükkas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 214 vastuvõetamatuse tõttu tagasi mõlemad Telefónica esitatud tühistamisväited ELTL artikli 108 rikkumise kohta, sest need väited ei seondu vaidluse esemega nii, nagu selle on määratlenud kohtuasja pooled, ja seega muudavad need käesoleva kohtuvaidluse piire, mis on vastuolus Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikliga 40.

198. Üldkohus põhjendas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 211 oma analüüsi selle artikliga, mille neljandas lõigus on täpsustatud, et „[m]enetlusse astumise avaldus piirdub ühe poole nõuete toetamisega“, ning kodukorra artikli 129 lõike 3 sõnastuse ning seonduva kohtupraktikaga.

199. Pärast seda, kui Üldkohus oli täpsustanud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 212 DTSi poolt määratud kohtuvaidluse piirid, märkis Üldkohus järgmises punktis, et ei hagi ega kostja vastus ei sisalda argumente ELTL artikli 108 sätete võimaliku rikkumise kohta, mistõttu on neid väidetavaid rikkumisi käsitletud esimest korda alles Telefónica menetlusse astuja seisukohtades.

200. Üldkohus vastas seejärel vaidlustatud kohtuotsuse punktides 216 ja 217 Telefónica poolt konkreetselt esitatud argumentidele seoses kahe lisaväite vastuvõetavusega.

201. Selle analüüsi tulemusel otsustas Üldkohus, et need väited on vastuvõetamatud.

G. *Poolte argumendid*

202. Telefónica väidab, et Üldkohus ei saanud vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata tema väidet ELTL artikli 108 rikkumise kohta põhjusel, et kuna seda on esimest korda käsitletud alles tema menetlusse astuja seisukohtades, ei seondu see vaidluse esemega.

203. Kõigepealt ei saanud Üldkohus tugineda vaidlustatud kohtuotsuse punktis 216 19. novembri 1998. aasta kohtuotsusele Ühendkuningriik *vs.* nõukogu (C-150/94, EU:C:1998:547), sest Telefónica ei ole sellele kohtuotsusele viidanud.

204. Seejärel ei selgitanud Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 217, miks 8. juuli 2010. aasta kohtuotsuses komisjon *vs.* Itaalia (C-334/08, EU:C:2010:414), mis on tehtud liikmesriigi kohustuste rikkumise menetluse raames, on õigustatud, et menetlusse astujal on suurem vabadus esitada väiteid, mida kohtuasja pool ei ole esitanud. Euroopa Kohus esitas oma 28. juuli 2011. aasta kohtuotsuses Diputación Foral de Vizcaya jt *vs.* komisjon (C-474/09 P–C-476/09 P, EU:C:2011:522) seoses riigiabi käsitleva kohtuvaidlusega muu hulgas sama lahenduse nagu 8. juuli 2010. aasta kohtuotsuses komisjon

vs. Itaalia (C-334/08, EU:C:2010:414).[58] Kui menetlusse astuja peab piirduma kohtuasja poole esitatud väidetega, muutuks kodukorra artikli 132 lõige 2, mis paneb menetlusse astujale eelkõige kohustuse esitada oma väited, sisutühjaks.

205. RTVE väidab, et vastuapellatsioonkaebus on vastuvõetamatu ja igal juhul põhjendamatu. Hispaania Kuningriik ja komisjon vaidlustavad samuti Telefónica argumendid.

H. *Kohtujuristi analüüs*

206. Vastuapellatsioonkaebus on minu arvates vastuvõetav.

207. Kuigi Telefónica esitatud ainus väide ei olnud tegelikult omal kohal vastuses, mille ta esitas seoses apellatsioonkaebusega, tundub mulle siiski, et ta võis selle väite esitada vastuapellatsioonkaebuses vastavalt kodukorra artikli 178 lõigetele 1 ja 3.

208. Kodukorra artikli 178 lõikes 3 on tõepoolest täpsustatud, et väited ja argumendid, mis esitatakse vastuapellatsioonkaebuse põhjendamiseks, „peavad erinema väidetest ja argumentidest, mis on esitatud vastuses apellatsioonkaebusele“. Kuna viimati nimetatud väide, mis on esitatud vastuses apellatsioonkaebusele, on aga vastuvõetamatu, tundub mulle, et see säte ei takista Euroopa Kohtul analüüsida seda väidet seoses vastuapellatsioonkaebusega.

209. Mis puudutab nüüd selle väite põhjendatust, on minu arvates õige Üldkohtu otsus, et esimeses kohtuastmes esitatud väited ELTL artikli 108 rikkumise kohta on vastuvõetamatud.

210. Esiteks nähtub selgelt Telefónica poolt Üldkohtule esitatud menetlusse astuja seiskohtade sõnastusest, et ta taotleb vaidlusaluse otsuse tühistamist, kuna komisjon rikkus ELTL artiklit 108, kuigi selle sätte rikkumisele ei ole DTS viidanud oma menetlusdokumentides.

211. Nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 212 õigesti märkis, käsitlesid kolm DTSi esitatud tühistamisväidet vastavalt ELTL artikli 107, ELTL artiklite 49 ja 64 ning ELTL artikli 106 lõike 2 rikkumist.

212. Telefónica esitatud väide oma menetlusse astuja seiskohtades ei seondu sugugi kohtuvaidluse esemega nii, nagu selle on kindlaks määranud DTS, vaid muudab kohtuvaidluse piire määral, mis on vastuolus Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikliga 40.

213. Teiseks tundub mulle täielikult ainetu Telefónica etteheide, et Üldkohus on viidanud 19. novembri 1998. aasta kohtuotsuse Ühendkuningriik *vs*. nõukogu (C-150/94, EU:C:1998:547) punktile 36.

214. Kuigi Telefónica väidab, et ta ei ole maininud seda kohtupraktikat oma menetlusse astuja seiskohtades, nendin ma, et ta ei viita üksikasjalikult moonutamisele. Neil asjaoludel – ja kuna Üldkohtul ei olnud sugugi huvi analüüsida omal algatusel kohtuotsust, mis võib muuta küsitavaks tema enda järeldused – eeldan ma, et Telefónica tegi viite sellele kohtupraktikale esimese kohtuastme menetluses, nagu Üldkohus seda väidab.

58 — Punkt 108 jj.

215. Isegi kui Üldkohus leidis vääralt, et selle argumendi esitas Telefónica, ei ole sellisel etteheitel minu arvates mingit tähtsust. Vastupidi nimelt sellele, mida väidab Telefónica, ei võimaldanud 19. novembri 1998. aasta kohtuotsuse Ühendkuningriik *vs.* nõukogu (C-150/94, EU:C:1998:547) punkti 36 analüüs õigustada Telefónica tühistamisväidete vastuvõetamatust, vaid võimaldas hoopis analüüsida, kas Euroopa Kohtu poolt selles kohtuotsuses esitatud lahendus võis muuta küsitavaks tema enda järeldused seoses nimetatud väidete vastuvõetavusega. Seega ei saa Üldkohtule ette heita sellise analüüsi tegemist.

216. Kolmandaks on põhjendamatu etteheide, milles Telefónica heidab Üldkohtule ette hindamisvigu seoses 8. juuli 2010. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* Itaalia (C-334/08, EU:C:2010:414) ulatusega.

217. Vastupidi sellele, mida väidab nimelt Telefónica, selgitab Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 217 selgelt ja ammendavalt põhjuseid, mille tõttu tuleb menetlusse astumise eseme puhul eristada liikmesriigi kohustuste rikkumise menetlust ja tühistamismenetlust. Nagu märgib RTVE ja Hispaania Kuningriik, on tühistamismenetlusel ja liikmesriigi kohustuste rikkumise menetlusel niisiis erinevad eesmärgid ja esemed.

218. Lisaks sellele, kuigi kodukorra artikli 132 lõike 2 punkti b kohaselt peavad menetlusse astuja seisukohtades sisalduma menetlusse astuja viidatud väited ja argumendid, ei tähenda see seda, et menetlusse astuja võib vabalt viidata uutele väidetele, mis erinevad hageja esitatud väidetest.

219. Kodukorra artikli 132 lõige 2 jääb menetlusse astumise menetlusega ette nähtud piiridesse ja seda sätet tuleb tõlgendada sellele eelnevate sätete põhjal. Kodukorra artikli 129 „Menetlusse astumise ese ja tagajärjed“ sätetes on aga täpsustatud, et „[m]enetlusse astumise esemeks võib olla üksnes ühe poole nõuete täielik või osaline toetamine“, et „[m]enetlusse astumine on põhivaidluse suhtes aktsessoorne“ ja et „[m]enetlusse astuja peab nõustuma menetlusega selles staadiumis, milles see on hetkel, kui ta menetlusse astub“.

220. Arvestades neid asjaolusid, on Üldkohus minu arvates kontrollinud Telefónica esitatud tühistamisväidete vastuvõetavust täielikult ja seetõttu teen ettepaneku lükata põhjendamatuse tõttu tagasi ainus väide Euroopa Liidu põhikirja artikli 40 rikkumise kohta.

221. Arvestades kõiki neid kaalutlusi, tuleb Telefónica vastuapellatsioonkaebus jätta seetõttu rahuldamata.

VII. **Ettepanek**

222. Eeltoodud kaalutlustele tuginedes teen Euroopa Kohtule ettepaneku langetada järgmine otsus:

1. Jätta apellatsioonkaebused rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja DTS Distribuidora de Televisión Digital, SA-lt, Telefónica de España, SA-lt ja Telefónica Móviles España, SA-lt.